

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„ŁACINA – PÓŁNOC – CZĘŚĆ A” W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

MGR INŻ. ANNA MOCZKO - WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE SZATY ROŚLINNEJ

POZNAŃ, 27 LUTEGO 2024 R.

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Informacje wstępne	3
1.2.	Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4.	Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2.	CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2.	Rzeźba terenu	8
2.3.	Budowa geologiczna i warunki gruntowe	8
2.4.	Zasoby naturalne	9
2.5.	Gleby	9
2.6.	Warunki wodne	10
2.7.	Szata roślinna i świat zwierzęcy	10
2.8.	Klimat lokalny	14
2.9.	Jakość powietrza atmosferycznego	14
2.10.	Klimat akustyczny	17
2.11.	Jakość wód	18
2.12.	Dziedzictwo kulturowe	18
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	19
4.	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	23
4.1.	Cel opracowania projektu planu	23
4.2.	Ustalenia projektu planu	23
4.3.	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	28
4.4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	29
5.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM	30
6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	36
6.1.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	36
6.2.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	39
6.3.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	39
6.4.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną, zwierzęta	41
6.5.	Oddziaływanie na krajobraz	44
6.6.	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	45
6.7.	Oddziaływanie na klimat akustyczny	46
6.8.	Oddziaływanie na ludzi	48
6.9.	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne	50
6.10.	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	51
6.11.	Oddziaływanie transgraniczne	51
7.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	52
8.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKcie PLANU	52
9.	STRESZCZENIE I WNIOSKI	53

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (LDWN) i porze nocnej (LN) – w roku 2022
3. Zasięgi oddziaływania hałasu tramwajowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (LDWN) i porze nocnej (LN) – w roku 2022
4. Projekt mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu – etap procedury planistycznej – opiniowanie i uzgadnianie
5. Oświadczenie autora prognozy

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu. Projekt sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XXXIII/518/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina – Północ” w Poznaniu.

W tekście powyższej uchwały zapisano, iż opracowanie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina – Północ” w Poznaniu może następować odrębnie dla poszczególnych fragmentów tego obszaru. We wrześniu 2020 r. Zastępca Prezydenta Miasta Poznania zdecydował o podziale projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina – Północ” w Poznaniu (Ri), na:

1. mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu (Ria) – której dotyczy nieniejsza prognoza,
2. mpzp „Łacina – Północ – część B” (Rib).

Obecnie na wskazanym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, przyjęty uchwałą Nr LVIII/757/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 07 lipca 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rataje - Łacina” część B w Poznaniu.

Obszar projektu mpzp ograniczony jest ulicami Kaliską oraz Jana Pawła II, przy czym ulice te położone są już poza granicą projektu planu.

Powierzchnia projektu planu wynosi ok. 2,37 ha.

Szczegółowy przebieg granicy projektu mpzp na tle zdjęcia lotniczego przedstawiono na załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego wraz z uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają konsultacjom społecznym.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu

na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.453.2016.MM.1 z dnia 18.10.2016 r.,
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-52/3-256(1)16 z dnia 23.09.2016 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. 1 Geomorfologia, PTPN, Wyd. Mat.-Przr., Poznań 1961,
- Lewińska J., Zgud K., Baścik J., Wiatrak W., Klimat obszarów zurbanizowanych, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1990,
- Przyroda miasta Poznania, Urząd Miasta Poznania Wydział Ochrony Środowiska, Poznań 2009,
- Suchocka M., Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa, Warszawa 2016,
- Wśród zwierząt i roślin, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:25 000,
- Baza danych glebowych w skali 1:5 000, WODGiK, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, GEOMAT Sp. z o.o., 2004,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),

- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania – Mapy serii geologiczno-inżynierskich na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, 5 m w skali 1:10 000, Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t. w skali 1:10 000, Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej w skali 1:10 000, arkusz Poznań – Rataje N-33-130-D-d-2, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2013-2017 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r., poz. 54, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2023 r., poz. 977, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2022 r., poz. 840, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2022 r., poz. 699, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2023 r., poz. 682, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2519, tekst jednolity z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225, tekst jednolity z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny,
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lipca 2021 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1325),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 13 lipca 2021 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych* (Dz. U. z 2021, poz. 1576),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. *w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2020 r., poz. 2279),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. *w sprawie Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2023 r., poz. 335),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845, tekst jednolity),
- Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 roku w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20 lipca 2020 r., poz. 5956),
- Uchwała Nr XVI/249/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Powstańców Wielkopolskich, Ratajczaka i Kościuszki” w Poznaniu,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.U.E.L.2008.152.1),
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U.U.E.L.2001.197.30),
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7 – Dyrektywa Siedliskowa).

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2021 r.,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarski M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013, 2014,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, zespół pod kierunkiem Musiatewicz M., Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, PGI GF „Geoprojekt” Sp. z o.o, Warszawa, sierpień 2007,
- Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022, <https://wody.gios.gov.pl/pjpw>,
- *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela, <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Plan Adaptacji do zmian klimatu Miasta Poznania do roku 2030 (Uchwała Nr X/144/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 16.04.2019 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Poznania),
- projekt uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina Północ – część A” w Poznaniu, MPU 2023 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Poznań kwiecień 2022,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, 2020,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXXVIII/11670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.,
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych, 2020, <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>.

Inne źródła:

- wizja terenowa (luty 2024 r.)
- <http://poznan.wios.gov.pl/>
- <https://www.gios.gov.pl/pl/>
- <http://baza.pgi.gov.pl/>
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://crfop.gdos.gov.pl>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl>
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- <https://polska.e-mapa.net/>

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na przedstawienie obecnego sposobu i stanu zagospodarowania obszaru. Pozwoliły również na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, jakości wód i klimatu akustycznego. Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego. Ze względu na ogólny charakter zapisów planu (nie zawierającego konkretnych rozwiązań realizacyjnych poszczególnych inwestycji, a jedynie przypisującego terenom określone cechy i funkcje) brak tu jest ścisłych informacji o charakterze ilościowym, a prognoza ma charakter jakościowy.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty uchwałą położony jest w śródmiejskiej części miasta Poznania, na Łacinie, sąsiadując z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i usługową po stronie wschodniej i południowej oraz z zabudową mieszkaniową wielorodzinną od północy. Po przeciwnej stronie ulicy Jana Pawła II znajduje się natomiast Kampus Politechniki Poznańskiej.

Obecnie na analizowanym terenie zlokalizowane są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej, położone przy ul. Kaliskiej, a także teren zieleni urządzonej – skwer abpa Edwarda Likowskiego (o powierzchni ok. 1,4 ha).

Obszar projektu mpzp o powierzchni ok. 2,37 ha ograniczony jest ulicami Kaliską oraz Jana Pawła II, przy czym ulice te położone są już poza granicą projektu planu.

Obecnie na wskazanym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, przyjęty uchwałą Nr LVIII/757/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 07 lipca 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rataje - Łacina” część B w Poznaniu.

2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski¹ obszar projektu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu położony jest w obrębie mezoregionu Poznański Przełom Warty (315.52)², który stanowi część makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego (315.5).

Poznański Przełom Warty stanowi odcinek doliny Warty o przebiegu południkowym, powstały na skutek przekształcenia rynny lodowcowej w głęboko (niekiedy) wciętą dolinę rzeczną w wyniku odpływu wód roztopowych lądolodu północnopolskiego. Jej dno znajduje się na wysokości 45 m n.p.m., szerokość w okolicach śródmieścia i Starego Miasta wynosi do 4 km, natomiast w kierunku północnym zwęża się (do ok. 1,5 km w rejonie Umultowa). Cechą typową tej struktury jest obecność poziomów terasowych, powstałych w czterech fazach odwodnienia: glacialnej, sandrowej, pradolinowej i holocenijskiej.

Przełomowy odcinek doliny Warty jest formą stosunkowo młodą, której kształtowanie rozpoczęło się w wyniku spływu wód roztopowych w czasie recesji lądolodu z linii moren czołowych w czasie stadiału poznańskiego³.

Obszar opracowania charakteryzuje się nachyleniem terenu w kierunku koryta rzeki Warty, a więc ze wschodu na zachód. Wysokości bezwzględne na terenie objętym projektem planu oscylują w granicach 63,31-66,07 m n.p.m. Rzeźba terenu nie powoduje ograniczeń w zainwestowaniu przedmiotowego obszaru.

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”⁴, na całym analizowanym obszarze projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu grunty rodzime przykryte są warstwą gruntów antropogenicznych (nasypy niebudowlane). Na głębokości 2 m p.p.t. grunty antropogeniczne występują jeszcze jedynie w północnej części obszaru projektu planu, natomiast pozostałą część pokrywają pliocenские jeziorne grunty spoiste - iły, miejscami piaski, pyły, pyły ilaste, iły piaszczyste oraz iły pylaste. Pliocen dolny wykształcony jest w postaci iłów i iłów pylastych o barwie szaro-niebieskiej lub szaro-zielonej. Pliocen górny wykształcony jest w postaci szaro-niebieskich lub szaro-zielonych oraz pstrych iłów poznańskich, wyróżniających się smugami i plamami barwy żółtej i czerwonej. Ww. jeziorne grunty spoiste występują w budowie geologicznej całego obszaru projektu planu – aż do głębokości 8 m p.p.t.

Na głębokości 10 m p.p.t. w budowie geologicznej na całym analizowanym obszarze występują plejstocenijskie lodowcowe grunty spoiste, związane z występowaniem glin zwałowych zlodowceń południowopolskich, środkowopolskich i północnopolskich. Gliny zwałowe poszczególnych stadiów tworzą pojedyncze poziomy lub też dzielą się na kilka poziomów w obrębie jednego kompleksu glin. Poziomy te rozdzielone są piaskami i żwirami interstadialnymi oraz iłami i pyłami zastoiskowymi. W wielu miejscach tworzą także zwarty, jednolity kompleks glin zwałowych wielu zlodowceń. Litologicznie są to głównie gliny piaszczyste i gliny piaszczyste zwięzłe oraz gliny i piaski gliniaste o barwie brązowej, szarej lub żółtej, lokalnie z dużą ilością otoczków, często o znacznych rozmiarach. Osady tej serii występują głównie w stanie twardoplastycznym półzwartym, w mniejszości w stanie plastycznym i miękoplastycznym. Grunty w granicach projektu planu charakteryzują się średniokorzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi, na potrzeby posadawiania obiektów budowlanych.

¹ Według najnowszego podziału z 2016 r., sporządzonego w ramach zlecenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikację przebiegu granic regionów fizyczno-geograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000) (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

² bazagis.pgi.gov.pl

³ Kaniecki A., *Poznań Dzieje miasta wodą pisane*, Wydawnictwo poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań 2004

⁴ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapy geologiczno-inżynierskie 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz Poznań – Rataje N-33-130-D-d-2

2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze projektu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin⁵, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)⁶, gruntów leśnych⁷.

Jednakże większość obszaru analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu terenu górniczego i obszaru górniczego dla złoża wód termalnych Swarzędz IGH-1 (WT 14851)⁸. W niedalekim sąsiedztwie analizowanego obszaru, w kierunku północno-wschodnim, zlokalizowany jest otwór Swarzędz IGH-1 (nad Zbiornikiem Maltańskim przy ul. Wileńskiej). Otwór został wykonany na zlecenie Centralnego Urzędu Geologii w 1982 r. do głębokości 1306 m.⁹ Jak wynika z profilu geologicznego wykonanego odwiertu, do głębokości 179 m p.p.t. występują osady czwartorzędowe, paleogenu i neogenu – najwyżej piaski drobnoziarniste i glina zwałowa, a niżej – iły, mułki i żwiry. Do 742 m p.p.t. sięgają utwory jury górnej, reprezentowane przez wapienie, wapienie margliste, margle, mułowce i iłowce. Utwory jury środkowej – margle i mułowce margliste miejscami przewarstwione piaskowcami występują na głębokości 742-854 m. Skał dolnojurskich, zalegających prawdopodobnie do głębokości około 1330 m nie przewiercono. W czasie badań nad odwiertem stwierdzono temperaturę wody chlorkowo-sodowej na wypływie w graniach 39,6-42,2°C (temperatura była uzależniona od wydajności eksploatacyjnej). Woda ze wspomnianego odwiertu to woda chlorkowo-sodowa (solanka), hipertermalna¹⁰. Z uwagi na artezyjski charakter wypływu wód, dużą wydajność źródła oraz skład fizyczno-chemiczny wód, wody te wykorzystywane są do celów leczniczych i rekreacyjnych na terenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego Termy Maltańskie.

2.5. Gleby

Omawiany obszar mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu stanowi powierzchnię w znacznej części antropogenicznie przekształconą, częściowo zabudowaną, na której wskutek dotychczasowego użytkowania warstwa naturalnej gleby uległa zniszczeniu. Do terenów tych zaliczyć należy fragmenty obszaru w zasięgu istniejącego zainwestowania budowlanego, a więc przede wszystkim zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz usługową zlokalizowaną wzdłuż ul. Kaliskiej. Występują tu głównie gleby antropogeniczne, które na skutek intensywnych prac ziemnych uległy przekształceniom mechanicznym, geochemicznym, hydrologicznym i fizycznochemicznym. Zmianie ulegają wówczas: struktura, skład chemiczny, mechaniczny, właściwości fizyczne, zawartość próchnicy, odczyn, zasobność w składniki mineralne i stopień nawilgotnienia. Gleby te w wyniku prowadzonych prac ziemnych cechują się niską wilgotnością, spotęgowaną niedosytem pary wodnej w powietrzu.

Liczne prace ziemne, prowadzone w trakcie budowy ww. inwestycji zlokalizowanych zarówno w granicach obszaru opracowania jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, jak również dróg publicznych czy dużych arterii komunikacyjnych w postaci ul. Jana Pawła II czy ul. abpa A. Baraniaka, spowodowały znaczne przekształcenia powierzchni ziemi, w tym również warstw gleby. Obecność gruntów antropogenicznych w postaci nasypów o miąższości ok. 2 m, pokrywających przeważającą powierzchnię projektu planu, potwierdzają mapy zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”¹¹.

Niekorzystny wpływ na zmianę właściwości fizycznych i chemicznych gleby ma także wiele procesów związanych z działalnością człowieka. Do najważniejszych z nich możemy zaliczyć zakłócanie obiegu wód podziemnych i powierzchniowych poprzez ingerencję w skład oraz zagęszczenie

⁵ <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7>

⁶ <https://geolog.pgi.gov.pl/>

⁷ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

⁸ bazagis.pgi.gov.pl ten link nie działa! Sprawdź to.

⁹ Przegląd Geologiczny vol. 58, nr 7, 2010 r.

¹⁰ Przegląd Geologiczny vol. 58, nr 7, 2010 r.

¹¹ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), Mapa gruntów antropogenicznych 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-d-2 (Rataje).

poszczególnych warstw profilu glebowego, przemieszanie warstw, zmianę sposobu użytkowania, a także umieszczanie szeregu elementów sieci infrastruktury technicznej w profilu glebowym. Tego typu zmiany występują na skutek umieszczania pod powierzchnią terenu fundamentów i innych elementów konstrukcji budowlanych oraz doprowadzania do budynków podziemnej infrastruktury technicznej, powodując jednocześnie nieodwracalną utratę naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleby.

Gleby antropogeniczne, poza występowaniem zanieczyszczeń fizycznych (żwir, gruz i inne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych), mogą również wykazywać również obecność zanieczyszczeń chemicznych, takich jak sól, metale ciężkie (ołów i kadm) oraz węglowodory wielopierścieniowe.

W obrębie wszystkich terenów położonych w granicach analizowanego obszaru, gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym, o pH mieszczącym w przedziale 7,4 – 9,3¹².

2.6. Warunki wodne

Obszar projektu planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w zlewni Cybiny, w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Cybina (kod PLRW600010185899) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Obszar projektu planu pozbawiony jest cieków oraz zbiorników wodnych, natomiast najbliższymi zlokalizowanymi zasobami wód powierzchniowych są Jezioro Maltańskie, położone po północnej stronie ul. abpa A. Baraniaka, oraz stawy ukształtowane na cieku Piaśnica, włączone do systemu kolektora piaśnickiego, położone w obrębie Osiedla Tysiąclecia.

Powołując się na informacje zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”, pierwsze zwierciadło wód podziemnych na większości przedmiotowego obszaru występuje na głębokości 1-2 m p.p.t.¹³.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na Mapie hydrogeologicznej¹⁴, cały analizowany teren znajduje się w zasięgu jednostki 1cTr/I (trzeciorzędowe piętro wodonośne), w obrębie której głównym poziomem wodonośnym jest miocenijski poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków (drobnoziarnistych i mułkowatych) o średniej miąższości przekraczającej 40 m. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Nadkład tego poziomu tworzą utwory słabo i bardzo słabo przepuszczalne (gliny morenowe, iły poznańskie o zmiennej miąższości), w związku z czym, stopień zagrożenia zanieczyszczenia głównego poziomu wodonośnego jest bardzo niski. Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m. Zasilanie poziomu miocenijskiego zachodzi na skutek przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych, jak również (lokalnie) poprzez przypiły w oknach hydrogeologicznych.

Omawiany obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono lokalizacji studni ujmujących wody poziomu trzeciorzędowego lub czwartorzędowego. Analizowany obszar nie jest również położony w zasięgu stref ochronnych ujęć wód, dla których *Prawo wodne* ustanawia ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wód.

2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Na całym obszarze projektu mpzp „Łacina – Północ - część A” w Poznaniu szata roślinna została ukształtowana przez człowieka. Kształtowanie zieleni przebiegało stopniowo wraz z postępującym zagospodarowaniem i zabudowywaniem terenów przez poszczególnych jej właścicieli.

¹² Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

¹³ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz, N-33-130-D-d-2 (Rataje).

¹⁴ Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny, (wersja cyfrowa),

W składzie zieleni urządzonej analizowanego obszaru można wyróżnić:

- skwer abpa Edwarda Likowskiego,
- ogrody otaczające budynki mieszkalne jednorodzinne, zlokalizowane przy ul. Kaliskiej,
- zielen towarzyszącą obiektowi usługowemu przy skrzyżowaniu ulic: Jana Pawła II, Kaliskiej i abpa A. Baraniaka.

Skwer abpa Edwarda Likowskiego w swoim obecnym kształcie powstał stosunkowo niedawno na miejscu dotychczasowego publicznie dostępnego teren zieleni. W przeszłości teren skweru był przejściowo (prze okres paru lat) udostępniony jako plac budowany - zaplecze materiałowe i techniczne pobliskiej budowy toczącej się na terenie łaciny. W kompozycji skweru zostały zachowane najstarsze drzewa posadzone na tym terenie i znaczne powierzchnie trawników. Wśród drzew na ochronę w formie pomnika przyrody zdecydowanie zasługuje wiekowy, rozłożysty dąb szypułkowy o obwodzie pnia 310 cm – rosnący w pobliżu zbiegu ulic Kaliskiej i Maltańskiej. Dąb ten posiada charakterystyczny dla swojego gatunku pokrój korony i ma zachowaną statykę. Na drzewie nie zaobserwowano objawów chorobowych, znaczących uszkodzeń mechanicznych czy też obecności szkodników – czynników, które łącznie czy z osobna mogły by wpływać na pogorszenie jego kondycji zdrowotnej. Drzewo prezentuje nie tylko wysokie walory dendrologiczne ale również wysokie walory krajobrazowe; a otaczające go trawiaste powierzchnie zapewniają mu dalsze dogodne warunki wzrostu.

Rewaloryzację skweru¹⁵ rozpoczęto się w 2017 roku od sporządzenia niezbędnej dokumentacji. W 2018 r. przystąpiono do budowy układu komunikacyjnego wzdłuż ul. Jana Pawła II, a w 2019 r. - zagospodarowano zielen i wyposażono skwer w alejki i małą architekturę (ławki i kosze na śmieci). Na skwerze nasadzono niemal 6780 roślin okrywowych, 228 drzew liściastych, 1300 traw ozdobnych, 16 875 kwiatów cebulowych oraz 306 różaneczników. Kompozycja skweru złożona z licznych pasów ww. roślin powstała na dużym trawniku, zajmującym hektar gruntu. Skwer wyposażono w automatyczny system nawadniania. W kolejnych latach ten publiczny teren zieleni nadal dostosowywano do potrzeb użytkowników i ulokowano na nim drewniany taras, leżaki wypoczynkowe i zamglawiacz.

Opisany skwer leżący w centralnej części obszaru opracowania, od południa sąsiaduje z prywatnymi nieruchomościami (z zabudową mieszkaniową jednorodziną), dostępnymi od ul. Kaliskiej. Gęste nasadzenia drzew – głównie jesionów (*Fraxinus sp.*) i klonów (*Acer sp.*) – wykonane przy południowej granicy skweru wraz z zielenią nasadzoną na terenach prywatnych ogrodów ww. zabudowy mieszkaniowej, tworzą szeroki pas zieleni, który izoluje wizualnie prywatne posesje od terenów publicznych.

Szata roślinna ogrodów jest dość urozmaicona gatunkowo dzięki obecności licznych egzemplarzy starych drzew i krzewów charakteryzuje się dość wysoką bioróżnorodnością. Tylko pojedyncze ogrody przy willach zachowały swoje pierwotne funkcje użytkowe - o czym świadczą rosnące tam jeszcze stare, owocujące drzewa m.in.: jabłoni (*Malus sp.*), orzechów włoskich (*Juglans regia*). Natomiast większość ogrodów została dostosowana do funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych. Części ogrodów ukrytych za zabudową zwykle składają się z niewielkich trawników z kompozycjami drzew i krzewów. Pojedyncze budynki mają elewacje osłonięte pnączami takich gatunków, jak np.: winobluszcz (*Parthenocissus sp.*), glicynia chińska (*Wisteria sinensis*). Zielen prywatnych posesji widoczna z ulicy ma charakter ozdobny, miejscami wręcz reprezentacyjny. W jej składzie gatunkowym widoczne są egzemplarze rzadziej spotykanych gatunków i odmian drzew i krzewów ozdobnych. Przeważają gatunki iglaste i w mniejszych ilościach liściaste oraz kompozycje bylin. Granicę posesji od strony ulicy Kaliskiej najczęściej wyznacza żywopłot. Zwykle jednogatunkowe żywopłoty tworzą takie gatunki jak: żywotnik (*Thuja sp.*), ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*), ałyczka (*Prunus cerasifera*), bez lilaki (*Syringa sp.*). Przed frontami paru budynków rosną efektowne, wiekowe drzewa. Wśród nich wyróżniają się okazy: świerka srebrzystego (*Picea pungens f. glauca*), jodły jednobarwnej (*Abies concolor*), jodły kaukaskiej (*Abies nordmanniana*), sosny czarnej (*Pinus nigra*), daglezi zielonej (*Pseudotsuga menziesii*).

¹⁵ <https://www.poznan.pl/mim/info/news/kwitnie-nowy-skwer,147022.html>

W otoczeniu obiektu usługowego, położonego w północnej części analizowanego obszaru, urządzono zieleń poprzez zachowanie dotychczas rosnących tam dorodnych drzew – głównie lip (*tilia* sp.) i klonów pospolitych (*Acer platanoides*) – wraz otaczającymi je trawiastymi powierzchniami. Na skwerze – podobnie jak to ma miejsce w sąsiedztwie zabudowy willowej – wzdłuż granicy z terenem usługowym, pomiędzy rosnącymi tam starymi okazami drzew – klonami jesionolistnymi (*Acer negundo*), również posadzono pas młodych drzew, tworzących wizualną osłonę dla terenu wypoczynkowego.

Najstarsze drzewa w granicach analizowanego projektu mpzp przedstawiają wysoką wartość dendrologiczną i cechują się dobrym stanem zdrowotnym – wg. standardów drzew należą do kategorii A¹⁶ i przy zachowaniu w ich otoczeniu dotychczasowych warunków gruntowo-wodnych mogą nadal stanowić bardzo cenny składnik zieleni analizowanego obszaru.

Analizując obszar opracowania należy podkreślić, że w terenie widoczne jest zachowanie łączności zieleni porastającej teren skweru oraz teren zabudowy usługowej z zielenią przyuliczną, rosnącą na zachodnim poboczu ul. Kaliskiej. Zieleń na poboczu tej ulicy tworzą wiekowe drzewa wraz z trawiastym pasem gruntu.

Mimo iż ww. zieleń przyuliczna nie została włączona w granice analizowanego obszaru to znaczące powierzchnie przesiąkalne położone w granicy projektu mpzp z pewnością wpływają na kondycję zdrowotną drzew tworzących aleję wzdłuż przebiegu ul. Kaliskiej.

Zieleń analizowanego obszaru zasadniczo jest w dobrej kondycji zdrowotnej. Natomiast drzewa rosnące przy ul. Kaliskiej – nie objęte projektem planu, a rosnące bezpośrednio przy jego granicy – prezentują obniżoną kondycję zdrowotną. Ich pogorszony stan zdrowotny powodują czynniki antropogeniczne (uszczelnione powierzchnie gruntu – istniejąca ul. Kaliska, dojazdy do posesji) i w kilku przypadkach pogłębiają czynniki naturalne (obecność jemioty w koronach drzew).

Z racji bezpośredniego sąsiedztwa drzew alejowych z analizowanym obszarem należy w ustaleniach projektu planu chronić je np.: poprzez wyznaczenie linii zabudowy nie wykraczającej poza obecne fronty budynków, zakaz lokalizacji kondygnacji podziemnych i pozostawienie od strony alei możliwie największych powierzchni przesiąkalnych.

Należy podkreślić, że zieleń rosnąca w granicach projektu planu zważywszy na bardzo bliskie sąsiedztwo z terenami jeziora Maltańskiego – a tym samym ze wschodnim klinem zieleni miasta Poznania – prezentuje walory przyrodnicze i krajobrazowe przemawiające za dalszym utrzymaniem obecnego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów wchodzących w skład analizowanego obszaru ze szczególnym ograniczeniem możliwości zwiększenia powierzchni nieprzebiegających.

Na szczególną ochronę w obszarze opracowania zasługuje wcześniej opisany dąb szypułkowym. Poza tym drzewem na obszarze opracowania nie zaobserwowano innych drzew, które posiadałyby wyjątkowe cechy dendrologiczne, czy też inne walory kwalifikujące je do objęcia ochroną pomnikową. Niemniej jednak większość spośród starych drzew, rosnących na skwerze abpa Edwarda Likowskiego zwłaszcza od strony zabudowy mieszkaniowej i usługowej posiada wysoką wartość dendrologiczną i wymaga zapewnienia w swoim otoczeniu stabilnych warunków hydrogeologicznych służących dalszemu wzrostowi.

Na obszarze opracowania nie stwierdzono też występowania gatunków flory rzadkich ani zagrożonych wyginięciem oraz wymagających ochrony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin¹⁷. Obszar opracowania cechuje się wysokim stopniem przeobrażenia naturalnych ekosystemów, a występujące w jego zasięgu kompleksy biocenotyczne to zbiorowiska roślinne pochodzenia antropogenicznego. Roślinność obszaru określa się jako typową dla terenów zurbanizowanych.

Na obszarze objętym granicami projektu planu „Łacina – Północ - część A” w Poznaniu różnorodność gatunkowa fauny ograniczona jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

¹⁶ Zarządzenie Nr 399/20222/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 17.05.2022 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Poznania poprzez przyjęcie standardów ochrony drzew

¹⁷ Dz. U. z 2014 r. poz. 1409

Obecność w granicach obszaru opracowania terenu zieleni – skweru abpa Edwarda Likowskiego o powierzchni ok. 1,4 ha oraz przydomowych ogrodów sprzyja przede wszystkim zwiększeniu różnorodności gatunkowej przedstawicieli ptaków. Występująca tu awifauna ma charakter synantropijny, a pojawiające się tu gatunki żywią się zarówno szkodnikami roślin, jak i owocami. Spotkać tu można: szpaka (*Strunus vulgaris*), kosa (*Turdus merula*), srokę (*Pica pica*), wróbla mazurka (*Passer montanus*), wróbla zwyczajnego (*Passer domesticus*), kawkę (*Corvus monedula*), bogatkę (*Parus major*), sierpówkę (*Streptopelia decaocto*), grzywacza (*Columba palumbus*), kapturkę (*Sylvia atricapilla*) oraz sówkę (*Garrulus glandarius*).

Liczną grupą przedstawicieli świata zwierząt, występujących na terenach położonych w zasięgu granic projektu mpzp, są również bezkręgowce, pospolicie spotykane na terenach zagospodarowanych zielenią. Bardzo prawdopodobna jest obecność motyli, takich jak: bielinek kapustnik (*Pieris brassicae*), listkowiec cytrynek (*Gonepteryx rhamni*), rusałka pawik (*Aglaia io*), czy przestrojnik trawnik (*Aphantopus hyperantus*). Kwitnące drzewa, krzewy i rośliny zielne sprzyjają również obecności pszczoł i trzmieli: zielnego i kamiennika oraz licznych przedstawicieli bzygów z rzędu muchówek.

W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono w sposób jednoznaczny obecności przedstawicieli rodzimych płazów i gadów, niemniej, z informacji wskazanych w „Atlasie rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania”¹⁸ wynika, iż tereny objęte granicami projektu mpzp „Łacina – Południe – część A” w Poznaniu pozostają w zasięgu migracji rodzimych gatunków płazów, tj. ropuchy szarej (*Bufo bufo*), żab zielonych (*Rana esculenta complex*) oraz ropuchy zielonej (*Bufo viridis*), migrujących z pobliskiego Jeziora Maltańskiego.

Na obszarze opracowania możliwe jest również pojawianie się przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność nie została potwierdzona w sposób jednoznaczny na podstawie obserwacji dokonanych w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych.

Ssaki na analizowanym terenie reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), mysz polna (*Apodemus agrarius*), czy krety (*Talpa europaeae*).

Na obszarze objętym granicami projektu planu „Łacina – Północ - część A” w Poznaniu różnorodność gatunkowa fauny ograniczona jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

Obecność w granicach obszaru opracowania terenu zieleni – skweru abpa Edwarda Likowskiego o powierzchni ok. 1,4 ha oraz przydomowych ogrodów sprzyja przede wszystkim zwiększeniu różnorodności gatunkowej przedstawicieli ptaków. Występująca tu awifauna ma charakter synantropijny, a pojawiające się tu gatunki żywią się zarówno szkodnikami roślin, jak i owocami. Spotkać tu można: szpaka (*Strunus vulgaris*), kosa (*Turdus merula*), srokę (*Pica pica*), wróbla mazurka (*Passer montanus*), wróbla zwyczajnego (*Passer domesticus*), kawkę (*Corvus monedula*), bogatkę (*Parus major*), sierpówkę (*Streptopelia decaocto*), grzywacza (*Columba palumbus*), kapturkę (*Sylvia atricapilla*) oraz sówkę (*Garrulus glandarius*).

Liczną grupą przedstawicieli świata zwierząt, występujących na terenach położonych w zasięgu granic projektu mpzp, są również bezkręgowce, pospolicie spotykane na terenach zagospodarowanych zielenią. Bardzo prawdopodobna jest obecność motyli, takich jak: bielinek kapustnik (*Pieris brassicae*), listkowiec cytrynek (*Gonepteryx rhamni*), rusałka pawik (*Aglaia io*), czy przestrojnik trawnik (*Aphantopus hyperantus*). Kwitnące drzewa, krzewy i rośliny zielne sprzyjają również obecności pszczoł i trzmieli: zielnego i kamiennika oraz licznych przedstawicieli bzygów z rzędu muchówek.

W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono w sposób jednoznaczny obecności przedstawicieli rodzimych płazów i gadów, niemniej, z informacji wskazanych w „Atlasie

¹⁸ Kaczmarek M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P, Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2014

rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania”¹⁹ wynika, iż tereny objęte granicami projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu pozostają w zasięgu migracji rodzimych gatunków płazów, tj. ropuchy szarej (*Bufo bufo*), żab zielonych (*Rana esculenta complex*) oraz ropuchy zielonej (*Bufo viridis*), migrujących z pobliskiego Jeziora Maltańskiego.

Na obszarze opracowania możliwe jest również pojawianie się przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność nie została potwierdzona w sposób jednoznaczny na podstawie obserwacji dokonanych w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych.

Ssaki na analizowanym terenie reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), mysz polna (*Apodemus agrarius*), czy krety (*Talpa europaeae*).

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Przeważającymi wiatrami w Poznaniu są wiatry z kierunku zachodniego, jednak ze względu na występowanie dość dużego akwenu wodnego i leśnego w części północnozachodniej miasta dominującym kierunkiem wiatru w tej części w 2018 roku był kierunek wschodni. Najrzadziej wiało z kierunków północnego i południowego. W 2018 r. dominowały wiatry, których średnia roczna prędkość wahała się od 3,1 do 5,1 m/s. Według rozkładu średnich miesięcznych prędkości wiatru w mieście, w 2018 r. najwyższe prędkości występowały w styczniu – 5,0 m/s, zaś najniższe w okresie letnim (sierpień – 3,1 m/s). Cisze i wiatry do 1,5 m/s występowały przez około 6,4% czasu w roku w całej strefie.

W strefie aglomeracja poznańska przeważają wpływy mas powietrza polarnomorskiego, napływającego znad Oceanu Atlantyckiego. Znacznie mniejsze znaczenie mają masy powietrza polarno-kontynentalnego oraz zwrotnikowego. W 2018 r. najniższą średnią miesięczną temperaturę zanotowano w lutym (-3,2°C), a najwyższą w sierpniu (20,7°C). Średnia roczna temperatura w całej strefie wynosiła 9,7°C, natomiast średnia roczna amplituda – 23,9°C.

Roczna suma opadów w rejonie Poznania wynosi około 500 mm. Najwyższe w ciągu 2018 roku były opady letnie (lipiec 88,1 mm). Najniższe opady wystąpiły w lutym (7,5 mm). Średnia miesięczna opadu w 2018 r. wyniosła 39,7 mm.

Poziom średniej miesięcznej wilgotności względnej powietrza na obszarze strefy aglomeracja poznańska w 2018 roku wyniósł 74%. Najbardziej wilgotnymi miesiącami były miesiące zimowe (styczeń, listopad i grudzień, odpowiednio 86, 84 i 90%), najmniejszą wilgotność zanotowano w sierpniu 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do jednych z najdłuższych w kraju i wynosi ok. 235 dni²⁰.

2.9. Jakość powietrza atmosferycznego

Na jakość powietrza atmosferycznego w mieście główny wpływ ma emisja o charakterze antropogenicznym, na którą składają się: emisje punktowe pochodzące ze zorganizowanych źródeł powstających w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych, emisję liniowe (komunikacyjne), pochodzące z transportu samochodowego, kolejowego, wodnego i lotniczego oraz emisje powierzchniowe, pochodzące z palenisk i instalacji grzewczych gospodarstw domowych, a także gromadzenia i utylizacji ścieków i odpadów.

¹⁹ Kaczmarek M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P., Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2014

²⁰ Zgodnie z Atlasem klimatu Polski (1991–2020), pod red. Arkadiusza M. Tomczyka, Ewy Bednorz, Bogucki Wydawnictwo Naukowe Poznań 2022, średni czas trwania okresu wegetacyjnego w rejonie Poznania znajduje się między izoliniami 235 i 240.

W rejonie projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy ciągi komunikacyjne, stanowiące liniowe źródła zanieczyszczeń, w tym przede wszystkim przebiegającą tuż poza granicami projektu planu ulicę Jana Pawła II oraz zlokalizowaną w niedalekim sąsiedztwie ul. abpa A. Baraniaka – arterie komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu, powodującym obciążenie obszaru emisją ze źródeł mobilnych.

Ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach poruszających się tędy pojazdów, w tym m.in. WWA, SO₂, NO₂, CO oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Poziom emisji zanieczyszczeń zależy w głównej mierze od czynników, takich jak natężenie ruchu kołowego i jego specyfika.

W obszarze analizowanego projektu mpzp do źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy także istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną ogrzewaną przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiącą powierzchniowe źródło emisji.

Indywidualne instalacje grzewcze budynków, w zależności od rodzaju stosowanego paliwa (paliwa stałe, gazowe, płynne), generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO₂) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM₁₀ i pył PM_{2,5}).

Na potrzeby określenia jakości powietrza atmosferycznego w granicach obszaru analizowanego projektu mpzp wykorzystano informacje zawarte w Rocznej ocenie jakości powietrza atmosferycznego dla poszczególnych stref, wykonywanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Obszar objęty granicami analizowanego projektu mpzp znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska²¹.

Wykonana przez GIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2022 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃), pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P w PM₁₀, ołowiu (Pb) w PM₁₀, arsenu (As) w PM₁₀, niklu (Ni) w PM₁₀ i kadmu (Cd) w PM₁₀. Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy aglomeracja poznańska (z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi) w roku 2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2022 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	BaP (PM ₁₀)	PM _{2.5}
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A ²²	A	A	A	A	A	C	A1

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2023 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki (dla stężenia 1-godzinnego i 24-godzinnego), dwutlenku azotu (1-godzinnego i średniorocznego), benzenu (średniorocznego), tlenku węgla (dla stężenia 8-godzinnego), pyłu zawieszonego PM₁₀ (dla normy średniorocznej oraz dla stężenia 24-godzinnego) oraz poziomu docelowego ozonu, a także ołowiu, arsenu, kadmu oraz niklu strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A. W przypadku średniorocznego poziomu dopuszczalnego

²¹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2023 r.,

²² dla poziomu docelowego

II fazy dla pyłu PM_{2.5} strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A1 (dla poziomu dopuszczalnego I fazy – do klasy A). W roku 2022 stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C. W odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu, strefa aglomeracja poznańska została zakwalifikowana do klasy D2 (stwierdzono przekroczenia ozonu powyżej 120µg/m³).

Ze względu na występowanie w ostatnich latach na terenie Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. W związku z powyższym, w latach ubiegłych opracowano programy naprawcze (zgodnie z wymogami ustawowymi), wskazujące cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, w tym:

- Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań z dnia 31 grudnia 2007 r.²³,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.²⁴,
- Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.²⁵,
- Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 26 października 2015 r.²⁶,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 24 czerwca 2019 r.²⁷.

Działania naprawcze podejmowane w oparciu o powyższe dokumenty nie przyniosły oczekiwanych skutków, dlatego konieczne było opracowanie „Programu Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”. Najnowszy Program, zatwierdzony uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.²⁸, opracowany został z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu, a jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych. Podobnie jak w przypadku wspomnianych wcześniej dokumentów, Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P, w zakresie m.in.:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów,
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu w obszarach wnetrz

²³ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r., akt archiwalny

²⁴ Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

²⁵ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

²⁶ Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241, akt archiwalny)

²⁷ Uchwała Nr IX/166/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238, akt archiwalny)

²⁸ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

dzielnicowych, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności na obszarze śródmieścia,

- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego,
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

2.10. Klimat akustyczny

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszaru „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu. Obszar ten położony jest w centralnej części miasta Poznania, na Łacinie, która znajduje się w granicach śródmieścia, na podstawie ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Poznania*²⁹. Obecnie na analizowanym terenie zlokalizowane są budynki mieszkalne jednorodzinne, budynki usługowe, a także teren zieleni – skwer abpa Edwarda Likowskiego.

Na omawianym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu cały analizowany w niniejszej prognozie obszar projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu przeznaczony został wraz z istniejącą zabudową pod teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **1ZP**, który nie podlega ochronie akustycznej. Jednakże w związku z istniejącym zagospodarowaniem i użytkowaniem terenów na obszarze projektu planu, jedynie zlokalizowana w granicach opracowania zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna podlega ochronie akustycznej w środowisku zewnętrznym – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*³⁰ oraz rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku³¹.

Ponieważ cały obszar projektu planu znajduje się w granicach obszaru śródmieścia, na podstawie ustaleń obowiązującego *Studium*, to standardy akustyczne w środowisku dla tych budynków (czyli terenów zabudowy mieszkaniowej – w granicach działki budowlanej), mogą być ustalone na poziomie wartości wymaganych jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, które na podstawie obowiązującego ww. rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wynoszą aktualnie odpowiednio: $L_{DWN}^* = 70$ dB i $L_N^* = 65$ dB, w porze dzień-noć i noc, oraz $L_{Aeq D/N}^* = 68/60$ dB, dla pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Dopuszczalne kryteria poziomów hałasu w środowisku dla terenów zabudowy w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców są jednak znacząco słabsze niż wymagane dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i dotyczą poziomów hałasu zagrażających zdrowiu ludzi – szczególnie w porze nocy, które ustalone są na poziomie dopuszczalnym: w przypadku terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB.

Obszar projektu planu znajduje się w zasięgu oddziaływania jedynie hałasu samochodowego i tramwajowego.

Analizy aktualnych warunków akustycznych na obszarze opracowania dokonano na podstawie danych zobrazowanych na *Strategicznej Mapie Hałasu miasta Poznania 2022*³², która zawiera informacje m.in. o zasięgach oddziaływania hałasu samochodowego i tramwajowego, a także o zasięgach oddziaływania pozostałych źródeł hałasu komunikacyjnego (hałasu kolejowego czy lotniczego), jak również zasięgach oddziaływania źródeł hałasu przemysłowego.

Aktualne zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego od przylegającej bezpośrednio od zachodu do granicy przedmiotowego obszaru ul. Jana Pawła II, która jest drogą główną ruchu przyspieszonego oraz od fragmentu ul. Kaliskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Jana Pawła II do ul.

²⁹ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.

³⁰ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r., poz. 54, tekst jednolity z późn. zm.)

³¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

³² *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, 2022*

Maltańskiej (nie objętych jednak granicą projektu mpzp), wyrażone za pomocą wskaźników długookresowych średnich poziomów dźwięku L_{DWN} i L_N , zobrazowane na tle granic przedmiotowego projektu planu, zilustrowano na załączniku nr 2. Natomiast zasięgi oddziaływania hałasu tramwajowego, generowanego przez trasy tramwajowe biegnące w ul. Jana Pawła II oraz na przedłużeniu ul. Kórnickiej, zilustrowano na załączniku nr 3.

Z analizy plansz zamieszczonych na załączniku nr 2 wynika, że hałas samochodowy z ul. Jana Pawła II dominuje w obszarze opracowania zarówno w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, jak i porze nocnej.

Budynek mieszkalny zlokalizowany przy ul. Kaliskiej 1, położony najbliżej skrzyżowania z ul. Jana Pawła II, znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu samochodowego o poziomach wartości: ok. $L_{DWN} = 64-65$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz ok. $L_N = 55-60$ dB, w porze nocnej. Występujące wartości hałasu samochodowego nie przekraczają więc zdefiniowanych wyżej wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów zabudowy w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców w odniesieniu do budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Kaliskiej 1, jak i dla pozostałych budynków mieszkalnych przy ul. Kaliskiej.

Załącznik nr 2 ilustruje również oddziaływanie hałasu samochodowego od fragmentu ul. Kaliskiej. W tym przypadku obecnie również nie stwierdza się zagrożeń akustycznych w środowisku, związanych z ruchem samochodowym odbywającym się ul. Kaliską.

Z kolei, z analizy plansz zamieszczonych na załączniku nr 3 wynika, że hałas tramwajowy z ul. Jana Pawła II oddziałuje w znacznie mniejszym stopniu na przyległe rejony obszaru projektu planu niż hałas samochodowy generowany również z tej ulicy.

Budynek mieszkalny zlokalizowany przy ul. Kaliskiej 1, położony najbliżej skrzyżowania z ul. Jana Pawła II, w której przebiega trasa tramwajowa, znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu tramwajowego o poziomach wartości: ok. $L_{DWN} = 57-58$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, oraz ok. $L_N = 51-52$ dB, w porze nocnej. Występujące wartości hałasu tramwajowego nie przekraczają więc zdefiniowanych wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów zabudowy w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców w odniesieniu do budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Kaliskiej 1, jak i dla pozostałych budynków mieszkalnych przy ul. Kaliskiej.

Ponieważ tereny dominujących akustycznie w obszarze opracowania ulic Jana Pawła II) i Kaliskiej nie znajdują się w granicach projektu planu, nie analizowano skażenia hałasem samochodowym oraz hałasem tramwajowym terenów leżących w sąsiedztwie przedmiotowego obszaru.

Na podstawie dokumentacji *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022* można stwierdzić również, że na obszar opracowania nie wpływa aktualnie hałas kolejowy, a także hałas lotniczy.

2.11. Jakość wód

W granicach projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu nie występują ciek i zbiorniki wodne, natomiast jest on położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Cybina (kod PLRW600010185899), z tego względu analizę jakości wód powierzchniowych przedstawiono na podstawie oceny jakości ww. JCWP, przeprowadzonej w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

JCWP Cybina przedstawia status silnie zmienionej części wód (SZCW). Na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) dla JCWP Cybina wskazano słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego i zły stan (ogólny) wód JCWP.

Z kolei celem środowiskowym dla ww. JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego.

Ponieważ w zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Termin osiągnięcia celu środowiskowego – ze względu na brak możliwości technicznych – został przedłużony do 2027 roku.

Zgodnie z „Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021”³³ w punkcie pomiarowo-kontrolnym Cybina-Poznań, ul. Wiankowa, JCWP Cybina została następująco skwalifikowana:

- w klasie elementów biologicznych – 5 (2019 r.),
- w klasie elementów fizykochemicznych – >2 (2019 r.),
- klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – 5, zły stan ekologiczny (2019 r.),
- klasyfikacja stanu chemicznego – poniżej dobrego (2021 r.),
- ocena stanu jcwp – zły stan wód (2021 r.).

W celu przeanalizowania jakości wód podziemnych posłużyto się wynikami oceny jakości wód podziemnych prowadzonej dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Zgodnie z podziałem na 172 JCWPd obszar całego miasta zlokalizowany jest w zasięgu granic JCWPd nr 60. Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane w roku 2022 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego.

Wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych, obejmującej dane zebrane w 2022 r. dla wybranych punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego³⁴ - uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska – kształtowały się w następujący sposób:

- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Czachurki (nr 1), Biskupice (1258), Czerlejko (nr 2549), Gruszczyn (2564) i Głębocek (nr2566) – stwierdzono występowanie wód II klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach: Czachurki (nr 3), Borówiec (nr 5 i 1224), Buk (nr 1279), Pobiedziska (nr 2547), Mosina (nr 3415) i Kalwy (nr 1278) – stwierdzono występowanie wód III klasy jakości,
- w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Pecna (nr 1495) stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości.

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”³⁵, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. Według danych z roku 2016³⁶ stan chemiczny wód JCWPd nr 60 oceniony został jako słaby, natomiast stan ilościowy jako dobry. Dane z roku 2019 r. wskazują natomiast na dobry stan chemiczny i ilościowy wód JCWPd nr 60.

2.12. Dziedzictwo kulturowe

Na obszarze objętym ustaleniami projektu planu miejscowego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu zlokalizowane są dwa budynki mieszkalne jednorodzinne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym projektem mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu nie występują tereny objęte ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego

³³ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela, <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>.

³⁴ <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>

³⁵ IIaPGW, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r w sprawie Planu Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023, poz. 335)

³⁶ <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego.

Obszarem prawnie chronionymi na podstawie ww. ustawy, położonym najbliżej projektu planu, jest obszar Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005 (SOO). Obszar ten został powołany w celu ochrony miejsc zimowania nietoperzy, w tym w szczególności mopka (*Barbastella barbastellus*), nocka łydkowłosego (*Myotis dasycneme*), nocka Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) oraz nocka dużego (*Myotis myotis*) – gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej³⁷. Natomiast lista przedmiotów ochrony dla tego obszaru, zgodnie z niżej wskazanym planem zadań ochronnych, została zweryfikowana i zmniejszona do dwóch gatunków – 1308 mopka (*Barbastella barbastellus*) i 1324 nocka dużego (*Myotis myotis*).

Obszar Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” jest jednym z najważniejszych zimowisk nietoperzy w kontynentalnym regionie biogeograficznym w Polsce. Obejmuje 22 obiekty fortyfikacyjne – 19 fortów (forty główne I-IX i pośrednie Ia-Ixa oraz dawny fort Winiary – Cytadelę) oraz 3 schrony położone w obrębie Sołacza (przy ul. Mazowieckiej, przy ul. Wojska Polskiego oraz przy ul. Litewskiej - na terenie parku Sołackiego).

Obiektami fortyfikacyjnymi, wchodzącymi w skład sieci Natura 2000, położonymi najbliżej analizowanego obszaru są Fort III Graf – Kirchbach, zlokalizowany na terenie Nowego ZOO przy ul. Krańcowej, oraz Fort IIa (Thümen) – zlokalizowany na osiedlu Czecha, przy zbiegu ul. Piaśnickiej i ul. Kurlandzkiej.

Dla obszaru Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” zatwierdzony został plan zadań ochronnych – na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 9 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Fortyfikacje w Poznaniu PLH300005.

W ww. planie jako zagrożenia istniejące dla zlokalizowanego najbliżej obszaru projektu planu Fortu IIa wskazano:

- zwiększoną penetrację obiektu w związku z działalnością podmiotów użytkujących Fort,
- zwiększoną penetrację obiektu związaną ze wzrostem jego atrakcyjności turystycznej.

Jako zagrożenia potencjalne dla Fortu IIa wskazano natomiast:

- rozsadzanie ścian obiektu,
- wycinkę zadrzewień stanowiących żerowiska lub trasy przelotów,
- pogorszenie warunków siedliskowych m.in. poprzez zmniejszenie powierzchni zimowiska, zmianę warunków mikroklimatycznych itp. w związku z częstym użytkowaniem Fortu,
- zaśmiecanie.

Celem działań ochronnych dla całego obszaru „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005 jest uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, a także poprawa stanu ochrony poprzez ograniczenie niepokojenia oraz polepszenie warunków siedliskowych.

Natomiast wśród działań dotyczących ochrony czynnej dla Fortu IIa wskazano:

- edukację ekologiczną - montaż tablicy informacyjnej,
- usuwanie śmieci,
- montaż kraty zabezpieczającej miejsca hibernowania nietoperzy,
- konserwacja kraty w miarę potrzeb.

W ww. planie jako zagrożenia istniejące dla zlokalizowanego najbliżej obszaru projektu planu Fortu III wskazano zaśmiecanie.

Jako zagrożenia potencjalne dla Fortu III wskazano natomiast:

- rozsadzanie ścian obiektu,
- wycinkę zadrzewień stanowiących żerowiska lub trasy przelotów,

³⁷ Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa)

- pogorszenie warunków siedliskowych m.in. poprzez zmniejszenie powierzchni zimowiska, zmianę warunków mikroklimatycznych itp. w związku z częstym użytkowaniem Fortu,
- zaśmiecanie.

Wśród działań dotyczących ochrony czynnej dla Fortu III wskazano:

- edukację ekologiczną - montaż tablicy informacyjnej,
- usuwanie śmieci.

Również część gatunków zwierząt, mogących pojawiać się na terenach zlokalizowanych w granicach projektu planu, podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, w tym gatunki chronionych ptaków?. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt.

W stosunku do chronionych gatunków ptaków wprowadza się zakaz umyślnego płoszenia i niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska. Należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych.

Kolejnym zagadnieniem, jakie należy zawsze uwzględnić przy projektowaniu terenów przeznaczonych pod zabudowę, jest ich zabezpieczenie przed nadmiernym uszczelnianiem powierzchni ziemi. Jest to szczególnie istotne dla przeciwdziałania zaburzeniu obiegu wód w środowisku, ograniczeniu odnawialności zasobów wodnych na skutek zbyt intensywnego uszczelniania powierzchni ziemi, przyspieszenia odprowadzania wód za pośrednictwem sieci kanalizacyjnych, a także pogorszeniu warunków do zachowania i dalszego rozwoju istniejącej zieleni, zwłaszcza licznych w granicy projektu planu drzew, które w środowisku miejskim spełniają szczególnie korzystną rolę w łagodzeniu skutków zmian klimatu, stanowią miejsce życia licznych organizmów żywych i decydują o różnorodności biologicznej obszaru. Analizowany obszar projektu planu, mimo położenia w silnie zurbanizowanej części miasta, charakteryzuje się dużym udziałem zieleni wysokiej w zagospodarowaniu, na którą składają się zarówno zadrzewienia i zakrzewienia w obrębie skweru abpa Edwarda Likowskiego, ogrody przydomowe w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanej przy ul. Kaliskiej oraz zieleni towarzyszącą obiektowi usługowemu położonemu w rejonie skrzyżowania ul. Jana Pawła II z ul. abpa A. Baraniaka. Należy zatem dołożyć wszelkich starań, aby możliwie największa część istniejącej zieleni została zachowana i podlegała ochronie, w tym szczególnie najstarsze drzewa o wysokiej wartości przyrodniczej, rosnące na terenie skweru abpa Edwarda Likowskiego.

Ponadto, obecność na terenach przeznaczonych w projekcie pod zabudowę drzew, towarzyszących istniejącej zabudowie mieszkaniowej oraz usługowej, niesie ze sobą ryzyko ich uszkodzenia podczas trwania wszystkich etapów procesu inwestycyjnego, zarówno w przypadku realizacji nowej zabudowy, jak i rozbudowy czy przebudowy obiektów już istniejących. Najbardziej groźnymi dla życia drzew są wszystkie te czynniki, które wpływają negatywnie na rozwój ich korzeni³⁸. Nie wolno zatem dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami.

³⁸ Suchocka M., Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa, Warszawa 2016

Należy również pamiętać aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. zawierającą wapno i cement. Podczas prac inwestycyjnych prowadzonych w sąsiedztwie drzew należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) – wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni. W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarznięciem korzeni. Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ww. ustawy zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 przedmiotowej ustawy, wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.

Na omawianym obszarze nie występują inne obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych oraz obszary ciche w aglomeracji. Obszar jest położony poza obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz poza terenami zagrożonymi ruchami masowymi ziemi.

Analizowany obszar posiada dostęp do podstawowych sieci infrastruktury technicznej, dlatego nie występują tu ograniczenia dla rozwoju przestrzennego, związane z brakiem dostępu do infrastruktury w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, dostarczania ciepła i wody, usuwania ścieków i odpadów, teletechniki itp.

W przypadku analizowanego obszaru należy również zwrócić uwagę na oddziaływanie hałasu samochodowego i tramwajowego (por. załącznik nr 2 i 3). Powołując się na dane zilustrowane na *Strategicznej Mapie Hałasu miasta Poznania 2022*³⁹, należy stwierdzić, że występujące wartości hałasu samochodowego od położonych poza granicą opracowania ulic Jana Pawła II i Kaliskiej nie przekraczają zdefiniowanych wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów zabudowy w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, w odniesieniu do wszystkich budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Kaliskiej, które podlegają ochronie akustycznej w granicach mpzp. Również hałas tramwajowy z ul. Jana Pawła II, oddziałujący w znacznie mniejszym stopniu na przyległe tereny projektu planu niż hałas samochodowy, generowany również z tej ulicy, nie przekracza wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów zabudowy w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców w odniesieniu do ww. budynków mieszkalnych przy ul. Kaliskiej. Ponadto, na podstawie dokumentacji *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022* można stwierdzić również, że na obszar opracowania nie wpływa aktualnie hałas kolejowy, a także hałas lotniczy. Przedmiotowy obszar projektu planu znajduje się także poza zasięgiem oddziaływania hałasu przemysłowego oraz nie są znane oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu (m.in. czerpnie i wyrzutnie wentylatorów, agregaty prądotwórcze).

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska⁴⁰.

³⁹ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, 2022*

⁴⁰ zatwierdzonym uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956)

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania.

Obecnie na przedmiotowym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, zatwierdzony uchwałą Nr LVIII/757/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 7 lipca 2009 r.

Celem opracowania nowego planu miejscowego jest przeanalizowanie możliwości wprowadzenia zmian w stosunku do obecnych zapisów tekstu i rysunku planu „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, w sposób pozwalający na pełne wykorzystanie potencjału działek budowlanych w analizowanym fragmencie miasta, dodatkowo wyznaczenie nowych funkcji terenów, linii zabudowy, w kontekście istniejącej oraz planowanej ewentualnie zabudowy, a także zminimalizowanie kosztów po stronie miasta wynikających z wysokiego ryzyka wystąpienia przez właścicieli nieruchomości z żądaniem odszkodowania na podstawie art. 36 ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* z dnia 27 marca 2003 r.

We wrześniu 2020 r. Zastępca Prezydenta Miasta Poznania zdecydował o podziale projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina-Północ” w Poznaniu (Ri), na:

1. mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu (Ria), oraz
2. mpzp „Łacina – Północ – część B” (Rib).

Do prac nad analizowanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Łacina - Północ- część A” w Poznaniu przystąpiono z uwagi na wnioski o zmianę obowiązującego mpzp „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu:

1. osób fizycznych:
 - w zakresie przeznaczenia – z terenu zieleni urządzonej **1ZP** na teren zabudowy usługowo-mieszkaniowej,
 - w zakresie przeznaczenia – z terenu zieleni urządzonej **1ZP** na teren zabudowy usługowej,
 - celem umożliwienia zainwestowania działek nr 7 oraz 8 zabudową usługowo-mieszkalną wielorodzinną cztero lub pięciokondygnacyjną;
2. Wydziału Gospodarki Nieruchomościami:
 - w zakresie terenu oznaczonego symbolem **1ZP** z uwagi na ograniczoną możliwość korzystania z położonych na tym terenie nieruchomości, co skutkować może żądaniem odszkodowania od właścicieli nieruchomości.

4.2. Ustalenia projektu planu

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy dotyczące: sposobu przeznaczenia poszczególnych terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu (w tym zakazu zabudowy), ustaleń w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej oraz szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów. W projekcie planu znalazł się również zapis ustalający stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów ustalono:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **1MN/U** i **2MN/U**;
- tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **1U** i **2U**;
- teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **ZP**;
- teren publicznego ciągu pieszego, oznaczony symbolem **kx**.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami **1MN/U** i **2MN/U** ustala się:

- 1) lokalizację na działce budowlanej nie więcej niż jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo jednego budynku usługowego;
- 2) zabudowę wolno stojącą;
- 3) dopuszczenie lokalizacji w budynku usługowym jednego lokalu mieszkalnego o powierzchni całkowitej nie większej niż 50% powierzchni całkowitej tego budynku;
- 4) we wskazanych na rysunku planu strefach ogrodów zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów;
- 5) udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 50%;
- 6) udział powierzchni zabudowy:
 - a) na terenie **1MN/U** nie większy niż 20%, przy czym nie większy niż 200 m²,
 - b) na terenie **2MN/U** nie większy niż 25%, przy czym nie większy niż 200 m²;
- 7) wysokość zabudowy od 2 do 3 kondygnacji nadziemnych, przy czym nie więcej niż 12 m, z zastrzeżeniem § 5 pkt 1;
- 8) nadziemną intensywność zabudowy:
 - a) na terenie **1MN/U** od 0,15 do 0,6,
 - b) na terenie **2MN/U** od 0,2 do 0,75;
- 9) powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej nie mniejszą niż 800 m²;
- 10) kąt nachylenia połaci dachowych nie większy niż 12°;
- 11) dostęp dla samochodów do przyległej drogi publicznej – ul. Kaliskiej, zlokalizowanej poza planem.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami **1U** i **2U** ustala się:

- 1) lokalizację budynku usługowego;
- 2) udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 20%;
- 3) udział powierzchni zabudowy:
 - a) na terenie **1U** nie większy niż 40%,
 - b) na terenie **2U** nie większy niż 20%;
- 4) wysokość zabudowy:
 - a) na terenie **1U** od 10 m do 16 m,
 - b) na terenie **2U** nie większą niż 16 m;
- 5) nadziemną intensywność zabudowy:
 - a) na terenie **1U** od 0,4 do 1,6,
 - b) na terenie **2U** od 0,1 do 0,8;
- 6) powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej:
 - a) na terenie **1U** nie mniejszą niż 800 m²,
 - b) na terenie **2U** nie mniejszą niż 2000 m²;
- 7) kąt nachylenia połaci dachowych nie większy niż 12°;
- 8) dostęp dla samochodów do przyległej drogi publicznej – ul. Kaliskiej, zlokalizowanej poza planem.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **ZP** ustala się:

- 1) lokalizację skweru lub zieleńca;

- 2) dopuszczenie lokalizacji:
 - a) plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych,
 - b) placów zabaw,
 - c) ciągów pieszych lub rowerowych;
- 3) udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 75%;
- 4) zakaz lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów.

W zakresie parametrów i wskaźników zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **kx** ustala się:

- 1) lokalizację publicznego ciągu pieszego;
- 2) zakaz lokalizacji naziemnych stanowisk postojowych.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustala się:

- 1) na terenach **kx** i **ZP** zakaz lokalizacji budynków;
- 2) uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:

- 1) ustala się lokalizację:
 - a) budynków zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem:
 - wysunięcia przed linię zabudowy balkonów lub wykuszy znajdujących się na wysokości powyżej 3 m od poziomu terenu, o nie więcej niż 1,5 m,
 - wysunięcia przed linię zabudowy schodów lub pochylni zlokalizowanych poniżej poziomu parteru budynku, przy czym suma szerokości wysuniętych schodów i pochylni nie może przekroczyć 30% całkowitej długości ściany budynku,
 - wycofania nie więcej niż 40% długości ściany budynku od obowiązującej linii zabudowy,
 - zachowania, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków lub ich części, usytuowanych poza ustalonymi na rysunku planu liniami zabudowy,
 - b) stref ogrodów w miejscach wskazanych na rysunku planu;
- 2) zakazuje się:
 - a) lokalizacji garaży lub wiat wykonanych z blachy,
 - b) lokalizacji tymczasowych obiektów usługowych,
 - c) lokalizacji garażu lub części budynku pełniącej funkcję garażu w odległości mniejszej niż 3 m od obowiązującej linii zabudowy,
 - d) stosowania dla elewacji budynków kolorystyki o odcieniach: różu, fioletu lub niebieskiego;
- 3) dopuszcza się:
 - a) dla istniejących budynków lub ich części o funkcji lub parametrach, w tym liczbie kondygnacji, innych niż ustalone planem – zachowanie, zmianę sposobu użytkowania na zgodny z planem lub ich przebudowę,
 - b) w przypadku przebudowy budynków lub zmiany sposobu użytkowania na zgodny z planem, zachowanie istniejących: powierzchni zabudowy działki budowlanej, powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej, intensywności zabudowy oraz zachowanie dotychczasowej ilości stanowisk postojowych,
 - c) w przypadku przebudowy lub rozbudowy budynków, zachowanie istniejącej wysokości budynków i geometrii dachu,
 - d) dowolną geometrię dachu dla przekrycia wykuszy, ganków lub lukarn,
 - e) lokalizację kondygnacji podziemnych, z wyjątkiem terenu **ZP**,
 - f) lokalizację sieci i obiektów infrastruktury technicznej,
 - g) lokalizację urządzeń budowlanych,
 - h) lokalizację tablic informacyjnych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustala się:

- 1) zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- 2) w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - a) zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - b) zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - c) zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów;
- 3) na terenie **ZP** zachowanie drzew chronionych planem wskazanych na rysunku planu,
- 4) na terenach **MN/U** zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 000 mieszkańców;
- 5) w przypadku lokalizacji na terenach **MN/U** i **U**: szkół, przedszkoli lub żłobków, domów opieki społecznej, szpitali lub obiektów zamieszkania zbiorowego, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej, terenów szpitali w miastach lub terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego;
- 6) zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- 7) dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- 8) w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - a) na terenie **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
 - b) dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych,
 - c) dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych;
- 9) dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- 10) zakaz:
 - lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego,
 - lokalizacji: stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni lub warsztatów samochodowych,
 - składowania lub ekspozycji materiałów związanych z działalnością usługową poza budynkami.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, na terenie **1MN/U** ustala się ochronę wskazanych na rysunku planu budynków ujętych w gminnej ewidencji zabytków, poprzez:

- 1) zakaz nadbudowy i rozbudowy poza strefami dopuszczalnej nadbudowy i rozbudowy wskazanymi na rysunku planu;
- 2) zachowanie geometrii dachu;
- 3) zachowanie wielkości i rozmieszczenia otworów okiennych na elewacji od strony ul. Kaliskiej, zlokalizowanej poza planem.

W zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych ustala się stosowanie spójnych elementów zagospodarowania w zakresie oświetlenia oraz nawierzchni, w granicach terenów **kx** i **ZP**.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustala się:

- 3) na terenach **kx** i **ZP** zakaz lokalizacji budynków;
- 4) uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustala się:

- 1) dla wyznaczonego w planie publicznego ciągu pieszego na terenie **kx**, szerokość nie mniejszą niż 2 m;
- 2) zachowanie ciągłości powiązań terenu **kx** z zewnętrznym układem drogowym, w tym z ul. Jana Pawła II poprzez teren **ZP**;
- 3) nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk postojowych dla samochodów osobowych w łącznej liczbie nie mniejszej niż:
 - a) na każdy lokal w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej: 1 stanowisko postojowe,
 - b) na każde 1000 m² powierzchni budynków lub lokali biurowych, administracji publicznej lub banków: 10 stanowisk postojowych,
 - c) na każde 1000 m² powierzchni budynków lub lokali handlowych, o powierzchni większej niż 100 m²: 10 stanowisk postojowych,
 - d) na każde 1000 m² powierzchni hal targowych lub targowisk: 10 stanowisk postojowych,
 - e) na każde 100 miejsc w obiektach lub lokalach gastronomicznych, o powierzchni większej niż 100 m²: 10 stanowisk postojowych,
 - f) na każde 100 miejsc w teatrach, kinach, salach konferencyjnych, widowiskowych lub wystawienniczych: 5 stanowisk postojowych,
 - g) na każde 10 stanowisk pracy w obiektach pomocy społecznej: 2 stanowiska postojowe,
 - h) na każde 10 gabinetów w przychodniach zdrowia, w tym przychodniach przyszpitalnych: 3 stanowiska postojowe,
 - i) na każde 10 łóżek w szpitalach: 2 stanowiska postojowe,
 - j) na każde 10 łóżek w domach studenckich: 0,5 stanowiska postojowego,
 - k) na każde 10 łóżek w hotelach: 1 stanowisko postojowe,
 - l) na każde 100 miejsc dydaktycznych w szkołach policealnych lub uczelniach wyższych: 12 stanowisk postojowych,
 - m) na każdym 100 uczniów w szkołach podstawowych lub ponadpodstawowych: 2 stanowiska postojowe,
 - n) na każde 100 dzieci w żłobkach lub przedszkolach: 2 stanowiska postojowe,
 - o) na obiekt kultu religijnego: 5 stanowisk postojowych,
 - p) na każdym 100 korzystających jednocześnie z obiektów lub terenów sportu i rekreacji: 10 stanowisk postojowych,
 - q) na każde 1000 m² powierzchni budynków, innych niż wymienione w lit. a-p: 10 stanowisk postojowych;
- 4) dla obiektów o powierzchni mniejszej lub równej 100 m² mieszczących drobne usługi, rzemiosło, handel lub gastronomię, dopuszczenie rezygnacji ze stanowisk postojowych dla samochodów osobowych;
- 5) nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk dla rowerów w łącznej liczbie nie mniejszej niż:
 - a) na każde 1000 m² powierzchni budynków lub lokali biurowych, administracji publicznej lub banków: 5 stanowisk,
 - b) na każde 1000 m² powierzchni budynków lub lokali handlowych, o powierzchni większej niż 100 m²: 10 stanowisk,
 - c) na każde 1000 m² powierzchni hal targowych lub targowisk: 8 stanowisk,
 - d) na każde 100 miejsc w obiektach lub lokalach gastronomicznych, o powierzchni większej niż 100 m²: 5 stanowisk,
 - e) na każdy obiekt o powierzchni mniejszej lub równej 100 m² mieszczący drobne usługi, rzemiosło, handel lub gastronomię: 1 stanowisko,

- f) na każde 100 miejsc w teatrach, kinach, salach konferencyjnych, widowiskowych lub wystawienniczych: 10 stanowisk,
 - g) na każde 10 stanowisk pracy w obiektach pomocy społecznej: 5 stanowisk,
 - h) na każde 10 gabinetów w przychodniach zdrowia, w tym przychodniach przyszpitalnych: 6 stanowisk,
 - i) na każde 10 łóżek w szpitalach: 0,2 stanowiska,
 - j) na każde 10 łóżek w domach studenckich: 5 stanowisk,
 - k) na każde 10 łóżek w hotelach: 1 stanowisko,
 - l) na każde 100 miejsc dydaktycznych w szkołach policealnych lub uczelniach wyższych: 15 stanowisk,
 - m) na każdych 100 uczniów w szkołach podstawowych lub ponadpodstawowych: 50 stanowisk,
 - n) na każde 100 dzieci w żłobkach lub przedszkolach: 5 stanowisk,
 - o) na obiekt kultu religijnego: 10 stanowisk,
 - p) na każde 1000 m² powierzchni budynków, innych niż wymienione w lit. a-o: 6 stanowisk;
- 6) przy obliczaniu wymaganej liczby stanowisk postojowych dla samochodów osobowych i rowerów, uzależnionej od powierzchni budynku, uwzględnienie jego powierzchni użytkowej, pomniejszonej o powierzchnię pomieszczeń pomocniczych, technicznych, gospodarczych i technologicznych nieprzeznaczonych na pobyt ludzi, powierzchnię magazynową oraz zaplecze komunikacyjne, w tym powierzchnię garażową;
 - 7) dla obiektów wielofunkcyjnych liczbę stanowisk postojowych dla samochodów osobowych i rowerów równą sumie liczb stanowisk postojowych obliczonych dla poszczególnych funkcji;
 - 8) co najmniej 5-procentowy udział stanowisk postojowych przystosowanych do obsługi pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w wymaganej liczbie stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - 9) zaokrąglenie liczby stanowisk do najbliższej wartości całkowitej, przy czym nie może to być mniej niż 1 stanowisko;
 - 10) w przypadku lokalizacji usług wymagających dostaw towarów, z wyłączeniem terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk do przeładunku towarów, zlokalizowanych poza stanowiskami określonymi w pkt 2 i 4.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustala się:

- 1) powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci;
- 2) zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu;
- 3) dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego;
- 4) zakaz lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej.

Na rysunku planu wskazuje się granicę terenu i obszaru górniczego dla udokumentowanego złoża wód termalnych – Swarzędz IGH-1 (WT 14851), zlokalizowanego poza granicami planu.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁴¹ (dalej nazywanym Studium) na analizowanych terenach ustalono następujące kierunki przeznaczenia:

- **MW/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej,
- **MN/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej,
- **ZP** – tereny parków i inne tereny zieleni urządzonej.

Z punktu widzenia analizowanego obszaru szczególnie istotne są wytyczne w zakresie zasad ochrony i kształtowania terenów zieleni urządzonej. Studium wskazuje, iż na etapie sporządzania planów miejscowych należy m.in. dążyć do wyznaczania mniejszych parków, parków kieszonkowych, skwerów lub zieleńców w sąsiedztwie łączników zieleni, dążyć do przeznaczania części terenów zabudowy pod tereny zieleni z uwzględnieniem wymogów dotyczących adaptacji do zmian klimatu i ochrony środowiska⁴², jak również adaptacji istniejącej zieleni do kształtowania form urządzonych.

W Studium określono także wytyczne do stosowania w planach miejscowych w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych w środowisku. Wskazać tu można m.in. przeznaczanie terenów odpowiednio do dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dążenie do przekształcania struktury układu komunikacyjnego miasta w celu zapewnienia priorytetu komunikacji publicznej.

Wśród wytycznych do planów miejscowych, jakie należy stosować w celu dążenia do podniesienia jakości powietrza i poprawy warunków klimatu lokalnego, wskazuje się natomiast na wprowadzanie nowych połączeń m.in. w formie łączników zieleni, tworzenie terenów zieleni urządzonej (zwłaszcza na obszarach o największej intensywności zabudowy)⁴³, planowanie układu zabudowy zapewniającego swobodny przepływ mas powietrza, a także obniżenie liniowej emisji zanieczyszczeń (poprzez przekształcanie struktury układu komunikacyjnego miasta, rozwój transportu rowerowego i pieszego oraz przebudowywanie układu komunikacyjnego i systemów organizacji ruchu drogowego).

Podsumowując, rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wskazane w analizowanym projekcie mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu należy uznać za zbieżne z kierunkami przeznaczenia wskazanymi dla przedmiotowego obszaru w Studium.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Na omawianym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W przypadku odstąpienia od sporządzania i uchwalenia mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania omawianego terenu na określone cele oraz ustalania zasad jego zagospodarowania określane będą na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, zatwierdzonego uchwałą Nr LVIII/757/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 7 lipca 2009 r.

W obowiązującym aktualnie mpzp „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu cały analizowany w niniejszej prognozie obszar projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu przeznaczony został pod teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **1ZP**, na którym dopuszczono zachowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej bez prawa rozbudowy i przebudowy. Ograniczenie w obowiązującym mpzp powierzchni możliwej do zainwestowania na terenie **1ZP** wpłynie jednocześnie na zmniejszenie powierzchni terenów, na których wystąpią przekształcenia powierzchni ziemi związane z realizacją potencjalnej, nowej zabudowy.

Należy jednak pamiętać, że obszar analizowanego projektu mpzp stanowi powierzchnię w znacznej części antropogenicznie przekształconą, częściowo zabudowaną, na której wskutek dotychczasowego użytkowania warstwa naturalnej gleby uległa zniszczeniu. Do terenów tych zaliczyć

⁴¹ Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.

⁴² w tym wprowadzenia elementów błękitno-zielonej infrastruktury opartych na naturze

⁴³ poprawiających mikroklimat oraz pochłaniających zanieczyszczenia, w tym skwerów, parków kieszonkowych, parków ze zbiornikami wodnymi oraz innymi elementami błękitno-zielonej infrastruktury

należy fragmenty obszaru w zasięgu istniejącego zainwestowania budowlanego, a więc przede wszystkim zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz usługową zlokalizowaną wzdłuż ul. Kaliskiej. Liczne prace ziemne, prowadzone w trakcie budowy ww. inwestycji, zlokalizowanych zarówno w granicach obszaru opracowania jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, jak również dróg publicznych czy dużych arterii komunikacyjnych w postaci ul. Jana Pawła II czy ul. abpa A. Baraniaka, spowodowały znaczne przekształcenia powierzchni ziemi, w tym również warstw gleby.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie prognozuje się zatem znaczących zmian jakości i stanu środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania projektu planu miejscowego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu oraz w jego rejonie, wynikających ze zmian dotychczasowych form zagospodarowania terenu. Przewiduje się bowiem, że niezależnie od tego, czy analizowany projekt planu miejscowego zostanie przyjęty czy nie, środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru nadal będzie poddawane działaniu wielu procesów naturalnych, jak i antropogenicznych.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM

Do najbardziej istotnych celów ochrony środowiska – z punktu widzenia obszaru projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu – ustanowionych na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym, należy zaliczyć cele wskazane m. in. w następujących dokumentach:

- Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r., której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu – cel realizowany w projekcie mpzp m.in. poprzez wprowadzenie szeregu ustaleń w zakresie zasad kształtowania i ochrony ładu przestrzennego, szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, a także zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego jak np.:
 - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
 - w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów;
 - na terenie **ZP** zachowanie drzew chronionych planem wskazanych na rysunku planu,
 - zakaz lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń, takich jak:
 - garaże lub wiaty wykonane z blachy,
 - tymczasowe obiekty usługowe,
 - garaż lub części budynku pełniące funkcję garażu w odległości mniejszej niż 3 m od obowiązującej linii zabudowy,
 - elewacje budynków kolorystyki o odcieniach: różu, fioletu lub niebieskiego;
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1), stanowiącej o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania Programu Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska, realizowany w projekcie mpzp m.in. poprzez ustalenie: dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym, zapewnienie dostępu do sieci, zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego, zakazu lokalizacji: stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni lub warsztatów samochodowych, składowania lub ekspozycji materiałów związanych

z działalnością usługową poza budynkami, oraz pośrednio również poprzez wszystkie ustalenia zapewniające ochronę i kształtowanie zieleni, zwłaszcza tej wysokiej;

- Dyrektywie 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwanej dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia m.in. strategiczny dokument, jakim jest Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030). Strategia, przyjęta przez Radę Ministrów 16 lipca 2019 r., doprecyzowuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Głównym celem PEP2030 jest „rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, natomiast wśród wskazanych celów szczegółowych wskazano cele dotyczące zdrowia, gospodarki oraz klimatu. Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji, wśród których strategia wskazuje m.in.:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki poprzez osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochronę powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Należy podkreślić, że szereg ustaleń omawianego projektu mpzp – w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – wpisuje się w wymienione powyżej kierunki interwencji. Można tu wskazać przede wszystkim takie ustalenia jak np.:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów;
- ,
- zakaz lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń, takich jak:
 - garaże lub wiaty wykonane z blachy,
 - tymczasowe obiekty usługowe,
 - garaż lub części budynku pełniące funkcję garażu w odległości mniejszej niż 3 m od obowiązującej linii zabudowy,
 - elewacje budynków kolorystyki o odcieniach: różu, fioleto lub niebieskiego,

- określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej,
- ustalenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej, jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁴⁴. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną celem dla wód powierzchniowych jest m.in. niepogarszanie stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW, osiągnięcie co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych, stopniowe eliminowanie (a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych), a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych. W związku z powyższym, dla JCW którym nadano status NAT celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i stanu chemicznego - w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły, osiągnięcie bardzo dobrego stanu ekologicznego – w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny, osiągnięcie stanu dobrego – w przypadku JCWP niemonitorowanych, a także spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych. W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny – w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły, maksymalny potencjał ekologiczny – w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny, stan dobry – w przypadku JCWP niemonitorowanych, a także spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Warta od Kopli do Cybiny (kod PLRW60002118579). JCWP Warta od Kopli do Cybiny wydzielona została pośród jednolitych części wód powierzchniowych jako nizinny piaszczysty potok, o statusie silnie zmienionej części wód. Na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) dla JCWP Warta od Kopli do Cybiny wskazano umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny dobry i zły stan (ogólny) wód JCWP. Z kolei celem środowiskowym dla ww. JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego. Ponieważ w zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Termin osiągnięcia celu środowiskowego – ze względu na brak możliwości technicznych – został przedłużony do 2021 roku. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na osiągnięcie ww. celów środowiskowych nie przewiduje się wystąpienia istotnego negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim następujące ustalenia:

- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - na terenie **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych,
 - dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;

⁴⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U z 2023 r., poz. 335),

- w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów,
 - lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego,
 - lokalizacji: stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni lub warsztatów samochodowych,
 - składowania lub ekspozycji materiałów związanych z działalnością usługową poza budynkami.

W kontekście kształtowania polityki klimatycznej wspomnieć można również o Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu. Spośród zapisów analizowanego projektu mpzp, realizujących cele wskazane w dokumencie SPA2020 podobnie mają zastosowanie te zapisy, które przytoczono już powyżej w kontekście realizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Na szczeblu gminnym wyraz realizacji strategii i polityk krajowych stanowi Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania do roku 2030⁴⁵. W *Programie* wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele strategiczne wraz z kierunkami interwencji, stanowiące uszczegółowienie celów strategicznych, precyzujących do czego Miasto będzie dążyć w zakresie ochrony środowiska do roku 2023. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji):

- „klimat i powietrze atmosferyczne” – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców – dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych i docelowych poziomów zanieczyszczeń powietrza, adaptacja do zmian klimatu;
- „ochrona przed hałasem” – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
- „pola elektromagnetyczne” – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych poziomów, mimo intensywnego wzrostu zapotrzebowania na nowoczesne systemy transmisji bezprzewodowej;

⁴⁵ Uchwała Nr XCIV/1817/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 5 grudnia 2023 r.,

- „gospodarowanie wodami” – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i zwiększenie retencji wodnej;
- „gospodarka wodno-ściekowa” – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- „ochrona zasobów geologicznych” – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
- „ochrona powierzchni ziemi” – cel: poprawa jakości gleby i ziemi, ochrona gleb przed degradacją;
- „gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” – cel: zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami;
- „zasoby przyrodnicze” – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych, zwiększanie lesistości miasta i zachowanie dobrego stanu miejskich terenów leśnych;
- „zagrożenia poważnymi awariami” – cel: zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i awarii pochodzących z transportu;
- „edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe” – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta Poznania.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu. Są to cele dotyczące:

- osiągnięcia dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców oraz adaptacji do zmian klimatu,
- osiągnięcia dobrego stanu klimatu akustycznego oraz zmniejszenia hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej,
- racjonalnego korzystania z zasobów wodnych, ochrony przed powodzią, suszą i zwiększenie retencji wodnej,
- poprawy jakości wody, rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony i zachowania różnorodności biologicznej oraz tworzenia sieci obszarów chronionych, a także zwiększenia lesistości miasta.

Ww. cele znajdują swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp, takich jak:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów;
- na terenie **ZP** zachowanie drzew chronionych planem wskazanych na rysunku planu,
- na terenach **MN/U** zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 000 mieszkańców;
- w przypadku lokalizacji: szkół, przedszkoli lub żłobków, domów opieki społecznej, szpitali lub obiektów zamieszkania zbiorowego, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej, terenów szpitali w miastach lub terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego;
- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;

- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - na terenie **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych,
 - dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- zakaz:
 - lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego,
 - lokalizacji: stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni lub warsztatów samochodowych,
 - składowania lub ekspozycji materiałów związanych z działalnością usługową poza budynkami.

Dokumentem szczebla lokalnego – realizującym wskazane w „Strategicznym Planie Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 20230” (SPA 2020) potrzeby uwzględnienia zmian klimatu w kształtowaniu miejskiej polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej – jest Plan adaptacji do zmian klimatu Miasta Poznania do roku 2030⁴⁶. Dokument ten ocenia wrażliwości miasta na zmiany klimatu, potencjał adaptacyjny oraz ryzyka i szanse wynikające ze zmian klimatu, bazując m.in. na charakterystyce uwarunkowań przyrodniczych, funkcjonalno-przestrzennych oraz szczegółowej diagnozie warunków klimatycznych i hydrologicznych Miasta Poznania. Plan ten, poprzez wskazanie kierunków ingerencji w przestrzeni miasta wpływa bezpośrednio na określenie polityki przestrzennej. W dokumencie tym wyznaczono następujące cele strategiczne:

- łagodzenie negatywnego oddziaływania ekstremalnych zjawisk termicznych, w tym koncentracji zanieczyszczeń (inwersje termiczne, miejska wyspa ciepła) – cel realizowany poprzez działania adaptacyjne obejmujące m.in.: wprowadzenie rozwiązań w organizacji ruchu zwiększających jego płynność, nadanie priorytetu komunikacji miejskiej, wprowadzanie rozwiązań usprawniających funkcjonowanie transportu publicznego, kontynuacja zmian w systemach ogrzewania i chłodzenia, wprowadzanie rozwiązań zmniejszających ruch samochodowy w Śródmieściu, rewaloryzacja zieleni parkowej w mieście, rewaloryzacja istniejących i tworzenie nowych parków, odtwarzanie zadrzewień przyulicznych, rewaloryzacja istniejących i tworzenie nowych skwerów w miejscach zdegradowanych, modernizacja zagospodarowania terenów przyszkolnych poprzez wprowadzenie rozwiązań opartych na przyrodzie itd.;
- ograniczenie skutków nawałnych opadów i powodzi miejskich, susz oraz burz i silnych wiatrów – cel realizowany poprzez działania adaptacyjne obejmujące m.in.: zachowanie i rewaloryzację istniejących cieków i zbiorników wodnych, podejmowanie działań w ochronie zlewni cieków miejskich i jezior, zagospodarowanie wód opadowych „in situ” w mieście, tworzenie systemu zbiorników retencyjno-podczyszczających, odtwarzanie systemów wód powierzchniowych itd.;
- informowanie oraz zwiększanie świadomości społeczności miejskiej dotyczącej skutków zmian klimatu – cel realizowany poprzez działania adaptacyjne obejmujące m.in.: przeprowadzenie kampanii społecznej promującej dobre praktyki adaptacyjne, usprawnienie i rozszerzenie systemu ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami klimatycznymi,

⁴⁶ Uchwała Nr X/144/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Poznania.

utworzenie i zarządzanie bazą danych o zagrożeniach i skutkach ekstremalnych zjawisk klimatycznych itd.;

- instytucjonalne i organizacyjne wzmocnienie odporności miasta na zmiany klimatu lub na ekstremalne zjawiska klimatyczne – cel realizowany poprzez działania adaptacyjne obejmujące m.in.: sporządzenie wytycznych zagospodarowania przestrzennego w dokumentach planistycznych, koncepcjach projektach itp., sukcesywne sporządzanie planów miejscowych zwiększających odporność miasta itd.

Spośród zapisów analizowanego projektu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu, realizujących cele wskazane w dokumencie wymienić można m.in. zapisy ustalające dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących retencji lub zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych⁴⁷, wyznaczenie terenu zieleni urządzonej **ZP** oraz stref ogrodów⁴⁸ wskazanych na rysunku planu, ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, jak również zachowania istniejących drzew⁴⁹ oraz zachowania drzew chronionych planem, wskazanych na rysunku planu.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że zostały one uwzględnione w projekcie planu poprzez wprowadzenie stosowanych zapisów projektu mpzp.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W kontekście oceny oddziaływań na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi, rozumianej zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* jako ukształtowanie terenu, gleby, ziemia i wody gruntowe, są szczególnie istotne, powodują bowiem szereg zmian wśród pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a poza tym należą do zmian trwałych.

Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi związane są z działaniami techniczno-inżynierskimi, a zasięg tych zmian warunkowany jest skalą projektowanych inwestycji, zwłaszcza przewidywanej powierzchni nowej inwestycji oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu najmniejszych negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi spodziewać się należy w obrębie terenu zieleni urządzonej (**ZP**), na którym projekt mpzp ustala lokalizację skweru lub zieleńca, z jednoczesnym wymogiem zachowania powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszej niż 75% terenu. Ponadto na ww. terenie wprowadzono zakaz lokalizacji budynków i stanowisk postojowych dla samochodów, natomiast niewielkie oddziaływania na powierzchnię ziemi (o ograniczonym zasięgu) wystąpić mogą jedynie w wyniku realizacji dopuszczonych na terenie **ZP** nielicznych inwestycji, takich jak: plenerowe urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw czy ciągi piesze lub rowerowe.

Oddziaływania na powierzchnię ziemi o większej skali spodziewać się można na przeznaczonych pod zabudowę terenach **U** i **MN/U**, które w chwili obecnej zainwestowane są już trwale budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi i usługowymi. Jak wspomniano już niejednokrotnie w niniejszej prognozie, obecnie na analizowanym obszarze obowiązuje miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, który dopuszcza jedynie zachowanie istniejącej zabudowy, bez prawa jej rozbudowy i przebudowy. Projekt planu „Łacina – Północ – część A”

⁴⁷ w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych oraz zastosowania nawierzchni przepuszczalnych

⁴⁸ dla których projekt mpzp ustala nakaz zagospodarowania nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej, a także wprowadza zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych oraz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów.

⁴⁹ innych niż drzewa chronione planem, a w przypadku kolizji z planowaną lub istniejącą zabudową, infrastrukturą techniczną lub drogami, wymóg przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń

w Poznaniu umożliwienia natomiast na terenach **U** i **MN/U** lokalizację nowej zabudowy lub przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy, zgodnie z wyznaczonymi na rysunku projektu mpzp liniami zabudowy. Inwestycje te, w przypadku ich realizacji, spowodują trwałe przekształcenia w obrębie powierzchni ziemi na działkach budowlanych zlokalizowanych w obrębie terenów **U** i **MN/U**. Z uwagi na istniejące zainwestowanie tych terenów, będą to jednak głównie oddziaływania o charakterze wtórnym.

W trakcie realizacji nowej zabudowy lub ewentualnej rozbudowy czy przebudowy istniejących już budynków, dojdzie do naruszenia wierzchnich warstw geologicznych, a także przemieszania gruntów w wyniku prowadzenia prac fundamentowych i realizacji podziemnej infrastruktury.

Prace realizacyjne w okresie budowy ewentualnych nowych inwestycji budowlanych na terenach **U** i **MN/U** spowodują zarówno trwałe, jak i chwilowe przeobrażenia powierzchni ziemi w obrębie terenu objętego pracami ziemnymi. Ingerencja ta będzie spowodowana:

- przeprowadzeniem niezbędnych prac niwelacyjnych, polegających na usunięciu ewentualnych obniżen i wyniesień terenu,
- umieszczaniem w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, służących wzmocnieniu stabilności podłoża, wpływających na właściwości podłoża, w tym na jego przepuszczalność,
- wytworzeniem określonej ilości różnego rodzaju odpadów i ścieków w obrębie terenów inwestycji.

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża wystąpią również w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego, jednak biorąc pod uwagę niewielką skalę planowanych inwestycji związanych z lokalizacją nowej zabudowy, zasięg prac infrastrukturalnych nie będzie rozległy. Prowadzenie prac związanych z lokalizacją nowych sieci infrastruktury technicznej skutkować będzie powstaniem lokalnych przekształceń powierzchni ziemi, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Umieszczenie pod powierzchnią terenu nowych, trwałych elementów, powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, związane z umieszczeniem materiałów i elementów ograniczających przepuszczalność czy też naruszających dotychczasową strukturę gruntu. Niemniej, przewiduje się, że z uwagi na dotychczasowy stopień przekształcenia obszaru projektu planu oraz obecność na terenach **U** i **MN/U** licznych elementów sieci infrastruktury technicznej, zjawisko to nie będzie odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych w granicach całego analizowanego obszaru.

Wśród najbardziej istotnych i negatywnych zjawisk, jakie występują w konsekwencji lokalizacji nowej zabudowy, należy wskazać trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby w obrębie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie nowych budynków, bądź rozbudowę budynków już istniejących. W przypadku analizowanego obszaru należy ponownie podkreślić, że tego typu zjawiska będą dotyczyć terenów już wcześniej przekształconych antropogenicznie, częściowo już uszczelnionych. Będą to zatem oddziaływania o charakterze wtórnym.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, do projektu planu wprowadzono zapisy pozwalające na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań. Są to zapisy planu ustalające: maksymalne udziały powierzchni zabudowy działek budowlanych, minimalne udziały powierzchni biologicznie czynnej, jakie muszą być zachowane na każdej działce oraz wyznaczone na rysunku planu maksymalne, nieprzekraczalne i obowiązujące linie zabudowy. Ta grupa ustaleń planistycznych pozwala na ograniczenie przestrzeni, na której dochodzi do nieodwracalnych zmian powierzchni ziemi i pozostawienie na każdej działce niezabudowanych i nieutwardzonych fragmentów terenów.

W tym zakresie dla terenów przeznaczonych pod zabudowę ustalono udział powierzchni zabudowy, wynoszący:

- dla terenu **1MN/U** nie większy niż 20%, przy czym nie większy niż 200 m²,
- dla terenu **2MN/U** nie większy niż 25%, przy czym nie większy niż 200 m²;

- dla terenu **1U** nie większy niż 40%,
- dla terenu **2U** nie większy niż 20%.

Analizując przytoczone powyżej parametry zabudowy można stwierdzić, że przyrost powierzchni utwardzonych w skali obszaru projektu planu nie będzie znaczący. Docelowo tereny przeznaczone pod zabudowę wraz z terenem publicznego ciągu pieszego (**kx**) zajmą ok. 40% powierzchni planu.

Niemniej na terenach przeznaczonych do zagospodarowania lub uzupełnienia zabudową istotna będzie dbałość o zachowane powierzchnie biologicznie czynnych, które zgodnie z ustaleniem planu powinny zostać zagospodarowane zielenią. Zapis ten jest istotny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i podłoża, ponieważ roślinność pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, a także sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gleby. Ważny będzie odpowiedni dobór gatunków roślin, wprowadzanych na terenach nieutwardzonych, szczególnie gatunków rodzimych, odpowiadających lokalnym wymaganiom siedliskowym, co zapewni lepszy rozwój wprowadzanej zieleni i jednocześnie wpłynie pozytywnie na komfort zamieszkania i użytkowania poszczególnych terenów.

Największy udział powierzchni biologicznie czynnej utrzymany zostanie na terenie zieleni urządzonej **ZP** (min. 75% powierzchni terenu), natomiast na pozostałych terenach:

- dla terenu **1MN/U** nie mniej niż 50% działki budowlanej,
- dla terenu **2MN/U** nie mniej niż 50% działki budowlanej,
- dla terenu **1U** nie mniej niż 20% działki budowlanej,
- dla terenu **2U** nie mniej niż 20% działki budowlanej.

Do korzystnych z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi ustaleń analizowanego projektu należą wszystkie zapisy i rozwiązania w zakresie ochrony i kształtowania zieleni, jak:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- na terenie **ZP** zachowanie istniejących drzewa w przypadku kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie,
- w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów.

Ponadto, do działań minimalizujących negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i środowisko gruntowo-wodne na etapie realizacyjnym poszczególnych inwestycji budowlanych, zaliczyć można:

- ograniczenie do niezbędnego minimum terenów zajętych techniczną ingerencją, w tym terenu zaplecza budowy i parku maszyn, a także czasu trwania robót budowlanych,
- zapewnienie funkcjonalności systemu gospodarowania odpadami i odzyskanymi materiałami,
- zastosowanie odpowiednich odwodnień budowlanych,
- racjonalne gospodarowanie odpadami na etapie eksploatacji inwestycji nadążające za postępem robót zagospodarowywanie powierzchni terenów zdegradowanych w wyniku działalności związanej z budową i utrzymaniem urządzeń i instalacji.

Powyższe ustalenia wykraczają poza zakres merytoryczny i formalny ustaleń planów miejscowych i dotyczą już etapu realizacyjnego inwestycji budowlanej, niemniej w kontekście analizy oddziaływań na powierzchnię ziemi wynikających z lokalizacji nowych obiektów budowlanych, stanowią istotne zagadnienia, warte przytoczenia w prognozie chociaż w ogólnym zarysie.

Podsumowując, opisane wyżej przewidywane nieliczne inwestycje budowlane i infrastrukturalne na terenach **U** i **MN/U** będą wpływać w niewielkim stopniu na zmianę powierzchni ziemi oraz zmianę struktury i funkcjonowania innych elementów środowiska, niemniej istotne będzie dotrzymanie

ustalonych w planie wskaźników dotyczących zachowania na każdej działce budowlanej lub terenie powierzchni biologicznie czynnej, które należy zagospodarować dodatkowo zielenią.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Realizacja ustaleń projektu planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu nie będzie wpływała na stan i jakość zasobów naturalnych, występujących w granicach omawianego w prognozie obszaru. Prace prowadzone w granicach projektu planu nie będą naruszały głębokich utworów geologicznych, a funkcjonowanie nowo wybudowanych obiektów nie będzie wiązało się wykorzystywaniem zasobów wód termalnych, występujących w zasięgu udokumentowanego złoża Swarzędz IGH-1.

Należy również podkreślić, że zgodnie z wymogiem ustawowym⁵⁰, w projekcie planu uwzględniono obszar górniczy i teren górniczy, wyznaczone dla ww. złoża wód termalnych Swarzędz IGH-1 (WT 14851).

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak na obszarze projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu cieków i zbiorników wodnych realizacja ustaleń planu nie spowoduje bezpośrednich oddziaływań na wody powierzchniowe.

W analizie potencjalnych oddziaływań na zasoby wód podziemnych należy wziąć pod uwagę zakres i skalę zmian funkcjonalno-przestrzennych, przewidzianych na obszarze planu, zwłaszcza na terenach przeznaczonych pod lokalizację zabudowy, czyli terenach: **1MN/U**, **2MN/U**, **1U** i **2U**. Nowych inwestycji budowlanych nie przewiduje się natomiast na terenie **ZP**, gdzie zgodnie z zapisami projektu mpzp ustala się lokalizację skweru lub zieleńca, z jednoczesnym wymogiem zachowania udziału powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszego niż 75% terenu. Ponadto na ww. terenie wprowadzono zakaz lokalizacji budynków i stanowisk postojowych dla samochodów, a jedyne dopuszczone nowe inwestycje, nie powodujące negatywnego oddziaływania na wody podziemne, to: plenerowe urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw czy ciągi piesze lub rowerowe.

Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania nowej zabudowy na terenach **MN/U** i **U**, bądź też rozbudowy i przebudowy istniejących już budynków, ale również robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi, w tym warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Biorąc jednak pod uwagę niewielki zakres i skalę planowanych zmian funkcjonalno-przestrzennych, nie przewiduje się jednak by oddziaływanie to było znaczące.

Niemniej, na terenach projektowanych inwestycji niezbędne będzie odpowiednie zorganizowanie placów zaplecza budowy. Poza zaspokojeniem potrzeb socjalnych, place budowy będą służyły jako miejsca postojowe dla maszyn budowlanych i pojazdów ciężarowych. Podczas tankowania maszyn budowlanych oraz podczas ich awarii i napraw istnieje potencjalne zagrożenie występowania wycieków paliwa, olejów (szczególnie oleju hydraulicznego) i innych płynów eksploatacyjnych, które potencjalnie mogą zanieczyścić grunt i wody podziemne. W związku z powyższym, podczas realizacji należy zabezpieczyć teren budowy, a wszelkie prace budowlane wykonywać w sposób jak najmniej inwazyjny dla zachowania stosunków wodnych i jakości wód na przedmiotowych terenach. Na etapie sporządzania projektów budowlanych poszczególnych inwestycji należy przewidzieć wykonywanie prac budowlanych w taki sposób, aby ich realizacja nie stanowiła źródła uciążliwości dla zasobów wodnych w fazie budowy.

Powyższe zagadnienia i wytyczne dotyczą już etapu prowadzenia konkretnej inwestycji i całkowicie wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planistycznych, niemniej warto je chociaż w ogólnym zakresie wskazać, jako zagadnienia istotne z punktu widzenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego na terenach przewidywanych w projekcie mpzp przedsięwzięć.

⁵⁰ Wynikającym z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 633, 1688, 2029).

Mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, takich jak deszcze nawalne, należy dołożyć wszelkich starań aby część opadu została zagospodarowana w granicach działek budowlanych. Niezbędne jest zatem zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, chłonnych, które będą w stanie opóźnić odpływ wód z opadu, odciążyć system kanalizacji deszczowej i częściowo zredukować przepływ w przypadku opadów ekstremalnych. Należy jednocześnie podkreślić, że zachowanie powierzchni przepuszczalnych dla wód z opadów stanowi obecnie jeden z podstawowych działań planistycznych służących adaptacji do zmian klimatu w obrębie terenów zurbanizowanych, ponieważ to właśnie od rodzaju pokrycia powierzchni ziemi zależy wielkość spływu wód opadowych i roztopowych.

W tym zakresie do najważniejszych zapisów projektu planu należy zaliczyć ustalenia w zakresie wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych, jakie muszą być zachowane w granicach działek budowlanych lub terenów. Wielkość wymaganego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych została zróżnicowana w zależności od terenu. Największy udział utrzymany zostanie na terenie zieleni urządzonej **ZP** (min. 75% powierzchni terenu), natomiast na terenach **MN/U** nie może być on mniejszy niż 50% działki budowlanej, natomiast na terenach **U** - nie mniejszy niż 20% działki budowlanej.

Z ekologicznego punktu widzenia za szczególnie korzystne uznaje się również rozwiązania sprzyjające możliwie maksymalnemu utrzymaniu wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów, a tym samym i danej zlewni⁵¹. W tym zakresie do projektu wprowadzono w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych, ustalenie dla terenu **ZP** zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie.

Ponadto, pozytywnie ocenia się wszystkie ustalenia projektu planu w zakresie ochrony istniejącej w granicy planu zieleni i kształtowania jej nowych elementów. Roślinność odgrywa ważną rolę w cyklu hydrologicznym terenów, pozwala na zwiększenie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, a w konsekwencji również na ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk, takich jak deszcze nawalne. Zieleń zapobiega erozji gleby, a przez to spowalnia odpływ powierzchniowy. Dodatkowo dzięki temu, że pobiera i magazynuje wilgoć, wspomaga też retencję gruntową i glebową i uczestniczy w procesie infiltracji wody opadowej do wód gruntowych. Poza tym, woda zatrzymuje się na powierzchni roślin, co pozwala w pewnym stopniu zmniejszyć wielkość opadu, który następnie albo spada na ziemię z opóźnieniem, albo wchłaniany jest częściowo przez samą roślinę albo z niej odparowuje. W tym zakresie wymienić należy przede wszystkim następujące ustalenia takie jak:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- na terenie **ZP** zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie,
- w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów.

Zasadne będzie też podejmowanie dodatkowych działań technicznych, pozwalających na zatrzymanie części wód opadowych na terenach i częściowe odciążenie kanalizacji deszczowej. W tym

⁵¹ Należy jednak pamiętać, że obowiązujące obecnie przepisy prawa uniemożliwiają wprowadzenie wyłącznego wymogu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach działek budowlanych, na których lokalizowana jest zabudowa, przy jednoczesnym dostępie do sieci kanalizacji deszczowej. Zgodnie z zapisem §28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065), teren, na którym będzie lokalizowany budynek powinien być wyposażony w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Natomiast wyłącznie w przypadku budynków niskich (do 12 m) lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych.

zakresie w projekcie planu wprowadzono ustalenie dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne oraz dopuszczenie zastosowania nawierzchni przepuszczalnych.

Przy projektowaniu ww. rozwiązań służących lokalnej retencji należy wziąć pod uwagę warunki gruntowe panujące na analizowanych terenach, gdzie w podłożu części terenów występują nieprzepuszczalne grunty spoiste, niesprzyjające infiltracji wody w głąb podłoża.

Jak powyżej wspomniano, rozwój terenów zabudowanych nierozzerwalnie wiąże się z koniecznością rozwiązania zagadnień związanych z dostarczeniem wody do budynków (do celów bytowych lub ewentualnie związanych z prowadzoną działalnością usługową), odprowadzeniem ścieków powstających na skutek ich funkcjonowania oraz sposobem zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Sposób prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na terenach przeznaczonych pod zabudowę określają przepisy odrębne. Zagadnienia związane z odprowadzaniem ścieków reguluje ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.

Biorąc pod uwagę fakt, że tereny objęte projektem planu posiadają dostęp do sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej, należy przyjąć, że zaopatrzenie terenów w wodę pitną odbywać się będzie wyłącznie z sieci wodociągowej, a odprowadzanie ścieków wyłącznie za pośrednictwem kanalizacji sanitarnej. Dodatkowo w ustaleniach projektu wprowadzono zapis o powiązaniu sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w oparciu o sieci wodociągowe i kanalizacyjne powinna wyeliminować ryzyko powstawania zanieczyszczeń zasobów wodnych, zarówno na etapie realizacyjnym, jak i eksploatacyjnym. Zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego w związku z budową i funkcjonowaniem systemu kanalizacji sanitarnej może powstać w zasadzie głównie w sytuacji awarii sieci.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną, zwierzęta

Ze względu na charakterystykę obszaru opracowania, dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w jego granicach, a także typowo regulacyjny charakter ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu, nie należy spodziewać się wystąpienia istotnych zmian w lokalnej różnorodności biologicznej na skutek realizacji jego ustaleń.

Różnorodność biologiczna w granicach projektu mpzp kształtowana jest przede wszystkim dzięki obecności terenu zieleni **ZP** obejmującemu obszar skweru abpa Edwarda Likowskiego, o powierzchni ok. 1,4 ha, oraz dzięki przydomowym ogrodom, towarzyszącym zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej. Pomimo, iż teren obecnego skweru został na przestrzeni lat w znacznym stopniu przekształcony i ukształtowany przez człowieka (zmiany w ukształtowaniu terenu w wyniku realizacji istniejącej w jego bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy oraz sąsiadujących z terenem planu szlaków komunikacyjnych, czy sztucznie wprowadzone nasadzenia na terenie skweru), stanowi on główny obszar występowania lokalnej flory i fauny.

Ustalenia projektu mpzp nie wprowadzają zasadniczych zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenu skweru. Dla przedmiotowego terenu **ZP** projekt planu wprowadza wymóg zachowania co najmniej 75% powierzchni biologicznie czynnej, ustalając jednocześnie zakaz lokalizacji budynków. W ten sposób zapewniono ochronę i utrzymanie znacznej

powierzchni biologicznie czynnej, zlokalizowanej w obrębie analizowanego projektu planu, która z uwagi na obecność licznych zadrzewień, stanowi miejsce występowania wielu przedstawicieli flory i fauny. Spośród nielicznych inwestycji, jakie dopuszczono na terenie **ZP**, wymienić można lokalizację: plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw czy ciągów pieszych lub rowerowych. Ograniczenie możliwości inwestycji budowlanych w granicach wspomnianego powyżej terenu **ZP** pozwoli na utrzymanie występującej tu dotychczas roślinności oraz miejsc bytowania, żerowania i rozrodu lokalnej fauny.

Analizowany projekt mpzp wprowadza również zapisy odnoszące się do kształtowania zieleni na całym omawianym obszarze (w tym zieleni wysokiej), spośród których wymienić należy:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- na terenie **ZP** zachowanie i uzupełnienie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie,
- w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów.

Tego rodzaju działania umożliwią zachowanie cennych powierzchni biologicznie czynnych zagospodarowanych zielenią, wpływających korzystnie nie tylko na kształtowanie lokalnych walorów estetycznych i krajobrazowych, ale również na zachowanie różnorodności gatunkowej lokalnej flory (poprzez ustalenie zagospodarowania zielenią fragmentów terenów wolnych od utwardzenia), co również wpłynie pozytywnie na zachowanie lokalnej fauny.

Nie przewiduje się również wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań dla lokalnej fauny, wynikających z realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp. Czynnikiem, który w sposób najbardziej znaczący będzie wpływał na zminimalizowanie skali występowania ewentualnych negatywnych oddziaływań, będzie zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu zieleni rządzonej **ZP** (skweru), stanowiącego miejsce występowania większości zwierząt. Ponadto, ustalenie na terenie **ZP** zakazu lokalizacji nowej zabudowy oraz innych inwestycji, których realizacja związana byłaby ze znaczącymi przekształceniami warunków siedliskowych oraz powiększeniem powierzchni terenów trwale uszczelnionych, pozwoli na zachowanie występujących tu dotąd populacji gatunków zwierząt. Jako rozwiązania wpływające korzystnie na faunę obszaru opracowania wskazać należy również wszystkie ustalenia projektu planu z zakresu ochrony oraz kształtowania zieleni (wspomniane już w tym rozdziale powyżej). Utrzymanie znaczącego udziału zieleni, a także zachowanie cennej zieleni wysokiej, przyczyni się w sposób bezpośredni do zachowania miejsc stanowiących przestrzeń życiową zwierząt, jak również zapewnienia dostępności do bazy pokarmowej czy też miejsc rozrodu (jest to szczególnie istotne w kontekście wielu gatunków ptaków).

Jak wspomniano już niejednokrotnie w niniejszej prognozie, obecnie na analizowanym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, który dopuszcza jedynie zachowanie istniejącej zabudowy bez prawa jej rozbudowy i przebudowy. Projekt planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu umożliwienia natomiast na terenach **U** i **MN/U** lokalizację nowej zabudowy lub przebudowę i rozbudowę już istniejącej zabudowy.

W wyniku realizacji projektu planu w zakresie lokalizacji nowej zabudowy lub przebudowy czy rozbudowy dojdzie do usunięcia części zieleni niskiej z powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod lokalizację nowych budynków oraz towarzyszącej im infrastruktury, takiej jak: dojścia, dojazdy, miejsca postojowe. Również prace budowlane prowadzone w zakresie budowy i rozbudowy niezbędnych dla nowym obiektów sieci infrastruktury technicznej spowodować mogą potencjalne negatywne oddziaływanie na istniejącą szatę roślinną.

Długofalowym i negatywnym oddziaływaniem na terenach przeznaczonych pod nową zabudowę, będzie zatem ograniczenie powierzchni potencjalnie dostępnych dla roślinności, wynikającym z trwałego uszczelnienia części powierzchni terenów.

Oddziaływania na świat zwierzęcy, wynikające z ewentualnej realizacji na terenach **U** i **MN/U** inwestycji budowlanych, analogicznie do wpływu na szatę roślinną, związane będą przede wszystkim ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, usunięciem części obecnie występującej roślinności na terenach przeznaczonych pod zabudowę, co pociąga za sobą usunięcie części dotychczasowych miejsc żerowania i bytowania zwierząt.

Potencjalnym skutkiem realizacji powyższych przedsięwzięć może być również usunięcie lub uszkodzenie części zieleni, w tym np. drzew, na terenach bezpośrednio sąsiadujących z inwestycją i wykorzystywanych na etapie ich realizacji, np. do składowania materiałów budowlanych czy do przejazdów pojazdów i maszyn budowlanych. Dlatego drzewa w otoczeniu placów budowy należy zabezpieczyć odpowiednimi osłonami przed urazami mechanicznymi. W przypadku drzew charakteryzujących się rozłożystymi koronami konieczne może okazać się również ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem. Istotne będzie również prowadzenie wszelkich prac ziemnych w sposób nienaruszający systemu korzeniowego, a więc w sąsiedztwie drzew w miarę możliwości w sposób ręczny. Bardzo ważne będzie odpowiednie zabezpieczenie gruntu pod koronami drzew. W tym zakresie nie należy składować materiałów budowlanych czy też mas ziemnych z wykopów, które potencjalnie mogą zanieczyścić grunt oraz zaburzyć wymianę gazową gleby. Z tego samego względu pod drzewami nie powinny być parkowane pojazdy i maszyny budowlane. Podsumowując, w trakcie prowadzenia prac budowlanych należy zadbać o zachowanie optymalnych warunków gruntowo-wodnych, panujących w sąsiedztwie drzew, a zwłaszcza w zasięgu ich korony.

Powyższe zagadnienia i wytyczne dotyczą już etapu prowadzenia konkretnej inwestycji i całkowicie wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planistycznych, niemniej warto je chociaż w ogólnym zakresie wskazać, jako zagadnienia istotne z punktu widzenia ochrony drzew na terenach, na których w projekcie planu przewidziano realizację inwestycji.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie niekorzystny wpływ na zwierzęta wystąpi także na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia intensywnych prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu przez silniki pracujących maszyn oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe), co skutkować będzie czasowym wycofywaniem się z tych terenów poszczególnych gatunków zwierząt.

Jak już wcześniej wspomniano w niniejszej prognozie, teren skweru **ZP**, a także nasadzenia zieleni występujące na terenach o innym przeznaczeniu niż zielen, mogą być miejscem bytowania dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową, w tym np. ptaków, czy płazów. Dlatego realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*⁵². Uwzględnienie wspomnianych powyżej zakazów będzie szczególnie istotne przy projektowaniu, przygotowaniu i realizacji wszelkich przedsięwzięć prowadzonych w granicach terenów, gdzie obecne zadrzewienia mogą stanowić potencjalne ostoje i siedliska dla gatunków prawnie chronionych zwierząt. Istotne jest zatem, aby realizacja przedsięwzięć nie powodowała niszczenia ich siedlisk lub ostoji, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania dla zwierząt, a także niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, jeśli takowe zostaną stwierdzone. Dlatego prace związane z realizacją inwestycji powinny być też prowadzone poza okresem lęgowym.

W kontekście zachowania istniejących miejsc bytowania zwierząt pozytywnie należy ocenić również wszystkie ustalenia projektu dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, szczegółowo opisane w pierwszej części rozdziału, dotyczącym oddziaływania na szatę roślinną.

⁵² Dz. U. z 2016, poz. 2183

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu na krajobraz należy mieć na uwadze, że analizowany projekt mpzp ma charakter regulacyjny, w związku z czym nie wprowadza ustaleń, których realizacja mogłaby w sposób istotny naruszyć walory krajobrazowe przedmiotowego obszaru, szczególnie w odniesieniu najbardziej cennego krajobrazowo i przyrodniczo terenu zieleni urządzonej **ZP**, obejmującego urządzonej, i zrewitalizowany kilka lat temu, skwer abpa Edwarda Likowskiego.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, na terenie zieleni urządzonej **ZP**, ustalono lokalizację skweru lub zieleńca, co gwarantuje zachowanie i ochronę dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.. Dodatkowo w tym zakresie istotne jest również ustalenie na terenie **ZP** zakazu lokalizacji budynków i stanowisk postojowych dla samochodów, z jednoczesnym wymogiem zachowania udziału powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszym niż 75% terenu.

Niewielkie zmiany w krajobrazie skweru wystąpić mogą jedynie w wyniku realizacji dopuszczonych na terenie **ZP** plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw czy ciągów pieszych lub rowerowych.

Zauważalnych zmian w lokalnym krajobrazie spodziewać się można na przeznaczonych pod zabudowę terenach **U** i **MN/U**, które w chwili obecnej zainwestowane są już trwale budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi i usługowymi. Jak wspomniano już niejednokrotnie w niniejszej prognozie, obecnie na analizowanym obszarze obowiązuje miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, który dopuszcza jedynie zachowanie istniejącej zabudowy bez prawa jej rozbudowy i przebudowy. Projekt planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu umożliwienia natomiast na terenach **U** i **MN/U** lokalizację nowej zabudowy lub przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy, zgodnie z wyznaczonymi na rysunku projektu mpzp liniami zabudowy.

Ponadto z uwagi na obecność na terenie **1MN/U** budynków ujętych w gminnej ewidencji zabytków, projekt planu ustala ich ochronę poprzez: zakaz nadbudowy i rozbudowy poza strefami dopuszczalnej nadbudowy i rozbudowy wskazanymi na rysunku planu, zachowanie geometrii dachu, jak również zachowanie wielkości i rozmieszczenia otworów okiennych na elewacji od strony ul. Kaliskiej, zlokalizowanej poza planem.

Dla utrzymania elementów wpływających korzystnie na walory estetyczne tutejszego krajobrazu istotne będzie jednocześnie przestrzeganie zapisów projektu mpzp odnoszących się w sposób bezpośredni do występującej na analizowanym obszarze zieleni. W tym zakresie pozytywnie ocenia się zapisy projektu planu ustalające:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- na terenie **ZP** zachowanie i uzupełnienie istniejących , a w przypadku kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie,
- w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów.

W celu kształtowania ładu przestrzennego i poprawy walorów krajobrazowych poszczególnych terenów, do projektu planu wprowadzono także liczne ograniczenia i zakazy, dotyczące możliwości lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń wizualną. W tym zakresie wprowadzono zakaz lokalizacji: garaży lub wiat wykonanych z blachy, tymczasowych obiektów usługowych, garażu lub części budynku pełniącej funkcję garażu w odległości mniejszej niż 3 m od obowiązującej linii zabudowy, jak również stosowania dla elewacji budynków kolorystyki o odcieniach: różu, fioletu lub niebieskiego. Ponadto, w celu podniesienia walorów estetycznych całego obszaru, w zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych projekt planu wprowadza

wymóg stosowanie spójnych elementów zagospodarowania w zakresie oświetlenia oraz nawierzchni, w granicach terenów **kx** i **ZP**.

W celu podniesienia walorów estetycznych całego obszaru, zapisy projektu planu ustalają również wymóg stosowania spójnych elementów zagospodarowania w zakresie oświetlenia oraz nawierzchni, w granicach poszczególnych terenów.

Podsumowując, z uwagi na regulacyjny charakter założeń omawianego projektu planu nie przewiduje się wystąpienia znaczących przekształceń lokalnego krajobrazu, wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu.

6.6. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Analizowany projekt planu miejscowego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu jest planem o charakterze regulacyjnym, nie przewiduje zatem znaczących zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej omawianego obszaru. Projekt mpzp uwzględnia dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w jego granicach, wyznaczając:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **1MN/U** i **2MN/U**;
- tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **1U** i **2U**;
- teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **ZP**;
- teren publicznego ciągu pieszego, oznaczony symbolem **kx**.

Niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych pojawiają się zazwyczaj na skutek istotnych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów. Wśród najważniejszych czynników, powodujących zmiany lokalnego klimatu, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania.

W kontekście oddziaływania ustaleń projektu planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny największe znaczenie ma zachowanie skweru abpa Edwarda Likowskiego jako terenu zieleni urządzonej (**ZP**), z jednoczesnym wymogiem zachowania udziału powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszego niż 75% terenu. Ponadto na ww. terenie wprowadzono zakaz lokalizacji budynków i stanowisk postojowych dla samochodów. Na zainwestowanych już trwale zabudową terenach **MN/U** i **U** projekt planu umożliwia lokalizację nowej zabudowy lub przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy, zgodnie z wyznaczonymi na rysunku projektu mpzp liniami zabudowy, co pozwala założyć, że realizacja ustaleń mpzp nie spowoduje zasadniczych zmian w zakresie emisji do powietrza i nadal główne źródło zanieczyszczeń w granicach projektu stanowić będą drogi zlokalizowane w bezpośrednim otoczeniu projektu planu. Ponadto zapisy projektu planu wprowadzają ustalenia pozwalające na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza jak: dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego, zakaz lokalizacji: stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni lub warsztatów samochodowych, składowania lub ekspozycji materiałów związanych z działalnością usługową poza budynkami. Projekt planu nakazuje także powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym, zapewnienie dostępu do sieci (w tym sieci gazowej oraz miejskiej sieci ciepłej). Dostępność do tego rodzaju infrastruktury pozwala założyć, iż przynajmniej część instalacji grzewczych wykorzystywać będzie paliwa gazowe, charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji.

Niemniej realizacja inwestycji umożliwionych ustaleniami projektu planu spowoduje czasowy wzrost emisji zanieczyszczeń, których źródłami będą maszyny budowlane i środki transportu wykorzystywane przy pracach budowlanych oraz przemieszczane masy ziemne i materiały budowlane.

Wielkość emisji substancji gazowych i pyłowych uzależniona będzie od warunków meteorologicznych i fazy realizacji zadania. Na tym etapie inwestycyjnym oddziaływanie na powietrze będzie jednak chwilowe. Okresowo wymienione emisje mogą być dokuczliwe, ale biorąc pod uwagę ich przejściowy charakter należy uznać, że etap ten nie spowoduje długotrwałych negatywnych zmian w jakości powietrza.

W celu ograniczenia na etapie realizacyjnym emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza niezwykle istotny będzie sposób prowadzenia prac budowlanych, a także sposób organizacji placu budowy. Istnieje szereg zasad, zakazów, ograniczeń, które należy zastosować w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń. Należą do nich m. in.: odpowiednie utrzymanie dróg dojazdowych do miejsca inwestycji w celu ograniczenia pylenia materiałów budowlanych (czyszczenie jezdni), ograniczenie mieszania kruszyw na placu budowy, transportowanie sypkich materiałów budowlanych odpowiednimi wywrotkami, posiadającymi elementy ograniczające pylenie itp.

Powyższe zagadnienia i wytyczne dotyczą już etapu prowadzenia konkretnego przedsięwzięcia i całkowicie wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planu miejscowego, niemniej są bardzo istotne z punktu widzenia ochrony jakości powietrza na terenach, na których dopuszczono nowe inwestycje.

Z punktu widzenia konieczności ograniczania negatywnych oddziaływań na jakość powietrza, a także negatywnych zmian lokalnych warunkach mikroklimatycznych wymienić należy ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania zieleni, takie jak:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- na terenie **ZP** zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie,
- w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów.

Należy podkreślić, że obecność zieleni, zwłaszcza wysokiej, wśród terenów zabudowanych wpływa korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO₂ oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych), stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Dla ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na lokalne warunki mikroklimatyczne niezwykle istotne będzie respektowanie zapisów projektu mpzp dotyczących parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenów, dla których przewiduje się wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych. Wśród najważniejszych z nich, należy wskazać ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej oraz ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jaka musi zostać zachowana w granicach działki budowlanej lub terenu.

6.7. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu położony jest w centralnej części miasta Poznania, na Łacinie, która znajduje się w granicach śródmieścia, wyznaczonego na podstawie ustaleń obowiązującego Studium⁵³. Obecnie na analizowanym terenie zlokalizowane są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, a także teren zieleni urządzonej – skwer abpa Edwarda Likowskiego.

⁵³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.

W granicach projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu ochroną akustyczną w środowisku objęto – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵⁴ oraz przepisów rozporządzenia w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁵⁵ – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (MN/U). Ponieważ obszar projektu planu znajduje się w granicach ww. obszaru śródmieścia, to na terenach MN/U ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 000 mieszkańców.

Ustalenia projektu planu na terenach MN/U i U dopuszczają również lokalizację szkół, przedszkoli lub żłobków, zabudowy zamieszkania zbiorowego, a także bardziej wrażliwej akustycznie zabudowy usług zdrowia, tj. domów opieki społecznej lub szpitali, która również została objęta ochroną akustyczną w środowisku. W tym zakresie na terenach MN/U i U, w przypadku lokalizacji: szkół, przedszkoli lub żłobków, domów opieki społecznej, szpitali lub obiektów zamieszkania zbiorowego, ustalono zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej, terenów szpitali w miastach lub terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego.

Projekt planu nie obejmuje natomiast ochroną akustyczną w środowisku terenu zieleni urządzonej ZP.

Dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, zgodnie z ww. rozporządzeniem w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, wynoszą: $L_{DWN} = 70$ dB i $L_N = 65$ dB (odpowiednio w porze dzień-noć i noc) oraz $L_{Aeq D} = 68$ dB i $L_{Aeq N} = 60$ dB, odpowiednio dla pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej, terenów szpitali w miastach wynoszą odpowiednio: $L_{DWN} = 64$ dB i $L_N = 59$ dB oraz $L_{Aeq D} = 61$ i $L_{Aeq N} = 56$ dB.

Natomiast dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów zamieszkania zbiorowego wynoszą: $L_{DWN} = 68$ dB i $L_N = 59$ dB oraz $L_{Aeq D} = 65$ i $L_{Aeq N} = 56$ dB.

Ustalenia dotyczące zasad lokalizowania na terenach zabudowy szczególnie wrażliwych akustycznie terenów zabudowy usługowej – zostało sformułowane w nawiązaniu do przepisu art. 112 ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵⁶, który mówi, że „Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: 1) utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego ...”. Uznano, że nie ma tu potrzeby ustalania słabszych standardów akustycznych w środowisku dla bardziej wrażliwych akustycznie funkcji usług oświaty i zdrowia, a także zamieszkania zbiorowego (czyli na poziomie wymagań dedykowanych terenom w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców) i zastosowania art. 114 ust. 2 ustawy jw., który mówi, że „Jeżeli teren może być zaliczony do kilku rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1, uznaje się, że dopuszczalne poziomy hałasu powinny być ustalone jak dla przeważającego rodzaju terenu”.

W związku ze zróżnicowaniem wymagań akustycznych w środowisku dla terenów w obszarze projektu planu, ustalono również zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Ustalenie to zapisano nie tylko w związku z potencjalnym niekorzystnym oddziaływaniem na siebie terenów i obiektów o różnych wymaganiach akustycznych w środowisku, ale także w związku z emitowaniem zakłóceń akustycznych do środowiska – np. w przypadku działalności usługowej, związanej z oddziaływaniem głównie źródeł hałasu zaliczanych do tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu (w tym źródeł związanych z obsługą tych usług czy pracą urządzeń technicznych, np. agregatów, wentylatorów itp.).

⁵⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r., poz. 54, tekst jednolity z późn. zm.)

⁵⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

⁵⁶ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r., poz. 54, tekst jednolity z późn. zm.)

Ustalenie to oznacza również, że wymienione wyżej wrażliwe akustycznie rodzaje terenów, realizowane na terenach zabudowy **MN/U** i **U** mogą być na nich lokalizowane jedynie w przypadku zapewnienia odpowiednich, wymaganych dla nich standardów akustycznych w środowisku (w granicach działki budowlanej), uwzględniających zagrożenia hałasem komunikacyjnym, głównie samochodowym.

Z uwagi na uciążliwe akustycznie oddziaływanie hałasu samochodowego od ulic, które nie znalazły się w granicach projektu planu – przede wszystkim ul. Jana Pawła II (na zabudowę mieszkaniową, zlokalizowaną bezpośrednio przy ulicy na terenach **MN/U**) (por. załącznik nr 2) – dopuszczono również stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Dopuszczenie to ma zastosowanie przede wszystkim w budynkach zlokalizowanych tam, gdzie poziom hałasu komunikacyjnego, głównie samochodowego w środowisku jest lub będzie wyższy niż $L_{Aeq D/N} = 60/50$ dB (dla wymaganych przedziałów czasu oceny), nie dając gwarancji zapewnienia wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, zgodnie z ich przeznaczeniem, przy zastosowaniu standardowych rozwiązań budowlanych – na podstawie wymagań polskich norm stosowanych w akustyce budowlanej, przy zapewnieniu jednocześnie wymiany powietrza z otoczeniem (ale nie poprzez rozszczelnienie okien).

Stosowanie zasad akustyki architektonicznej dotyczy właściwego ze względów akustycznych rozkładu pomieszczeń w budynkach (nie tylko mieszkalnych, także biurowych, usługowych, czy wymagających szczególnej koncentracji uwagi), który uwzględnia zagrożenia akustyczne zewnętrzne i wewnętrzne w budynkach i odnosi się głównie do projektowanych, nowych budynków. Z kolei, stosowanie zasad akustyki budowlanej dotyczy wszystkich budynków wymagających ochrony akustycznej wewnątrz pomieszczeń (przy zamkniętych oknach i drzwiach), narażonych na ponadnormatywne dla wnętrz pomieszczeń oddziaływanie akustyczne z zewnątrz, także nowych – gdzie akustyka architektoniczna nie daje wystarczających efektów i wiąże się z potrzebą stosowania przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, w tym głównie okien i drzwi o podwyższonej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem (ale nie poprzez ich rozszczelnienie).

Przewiduje się, że obecne zasięgi oddziaływania hałasu w granicach projektu planu, zilustrowane na załączniku nr 2 – (na podstawie dokumentacji najnowszej *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*⁵⁷) – nie zmienią się znacząco w wyniku docelowego zagospodarowaniu obszaru projektu planu.

Ponadto przewiduje się, że hałas komunikacyjny – kolejowy i lotniczy, związany z przelotami samolotów na lotnisko Poznań-Ławica oraz lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny, tudzież hałas przemysłowy – nie będą w przyszłości obejmowały granic przedmiotowego obszaru projektu planu, tak jak to ma miejsce obecnie.

6.8. Oddziaływanie na ludzi

Prognozuje się, iż realizacja ustaleń projektu planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu spowoduje zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania na obecnych i przyszłych mieszkańców i użytkowników analizowanego obszaru oraz mieszkańców i użytkowników terenów sąsiednich, graniczących z przedmiotowym obszarem.

Negatywne oddziaływania na ludzi, wynikające z realizacji ustaleń projektu mpzp, związane będą z etapem realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych, prowadzonych potencjalnie na terenach **U** i **MN/U** oraz w niewielkim stopniu wystąpią w wyniku realizacji publicznego ciągu pieszego (teren **kx**).

Negatywne oddziaływania polegać będą przede wszystkim na emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza, a także na utrudnieniach w ruchu, zarówno pojazdów, jak i pieszych. Dlatego na etapie sporządzania projektów budowlanych poszczególnych inwestycji należy przewidzieć wykonywanie prac

⁵⁷ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022

budowlanych w taki sposób, aby wszelkie działania, zwłaszcza te z użyciem ciężkiego sprzętu, powodowały możliwie najmniejsze uciążliwości dla terenów położonych w otoczeniu inwestycji i ich mieszkańców bądź użytkowników. Prace powinny być prowadzone w ciągu dnia, aby nie stanowiły uciążliwości w godzinach nocnych. Należy przestrzegać zasady wyłączania silników samochodów i maszyn budowlanych w czasie przerw w pracy, maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego, stosować sprzęt w dobrym stanie technicznym, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych.

Powyższe kwestie wykraczają poza zakres merytoryczny i formalny ustaleń planów miejscowych i dotyczą już etapu realizacyjnego inwestycji budowlanej, niemniej w kontekście analizy oddziaływań na ludzi, wynikających z lokalizacji nowych obiektów budowlanych, stanowią istotne zagadnienia, warte przytoczenia w prognozie chociaż w ogólnym zarysie.

W kontekście zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa obecnych i przyszłych mieszkańców oraz użytkowników analizowanego obszaru (jak i terenów sąsiednich), istotne było wprowadzenie do projektu planu zapisów wpływających na właściwą ochronę oraz zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska, a zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego, pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym negatywnie na zdrowie mieszkańców miasta. Z uwagi na powyższe, do analizowanego projektu planu wprowadzono zapisy dotyczące między innymi: ochrony jakości powietrza atmosferycznego, ochrony i kształtowania zieleni, czy też kształtowania ładu przestrzennego.

Zapewnieniu odpowiedniego standardu życia i bezpieczeństwa mieszkańcom i użytkownikom analizowanych terenów służyć będą również ustalenia w zakresie zapewnienia wszystkim terenom dostępu do niezbędnych sieci infrastruktury technicznej. W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu oraz dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

Za korzystne z punktu widzenia oddziaływania na ludzi należy uznać ustalenie zakazu lokalizacji w granicach projektu planu przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego, a także zakaz lokalizacji: stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni lub warsztatów samochodowych. Tym samym na ww. terenach uniemożliwiono lokalizację nowych inwestycji związanych z przedsięwzięciami, których realizacja mogłaby powodować znaczące, negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego (np. powierzchni ziemi, warunków wodnych, szaty roślinnej, powietrza, klimatu akustycznego) oraz dla ludzi.

Analizowany projekt mpzp, w ramach możliwego ustawowego zakresu, zawiera ustalenia, które pozwalają na zapewnienie ochrony poszczególnych komponentów środowiska, a tym samym ich realizacja będzie również pozytywnie oddziaływać na zdrowie ludzi. Są to głównie ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, spośród należy wyznaczenie w granicach projektu planu terenu zieleni urządzonej **ZP**, jak również poniższe zapisy ustalające:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- na terenie **ZP** zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie,
- w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów.

Reasumując, prognozuje się, że w przypadku pełnej i docelowej realizacji ustaleń projektu mpzp, jak również przestrzeganiu przepisów prawa w zakresie szeroko rozumianej ochrony środowiska, możliwe będzie zapewnienie komfortu i jakości życia w jego granicach oraz na terenach sąsiednich.

6.9. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne

Ze względu na występowanie w granicach projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu elementów dziedzictwa kulturowego w postaci dwóch budynków mieszkalnych jednorodzinnych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków, niezbędne było wprowadzenie do projektu planu ustaleń zapewniających ich ochronę.

Biorąc powyższe pod uwagę w projekcie planu ustalono na terenie **1MN/U** ochronę wskazanych na rysunku planu budynków ujętych w gminnej ewidencji zabytków, poprzez:

- zakaz nadbudowy i rozbudowy poza strefami dopuszczalnej nadbudowy i rozbudowy wskazanymi na rysunku planu;
- zachowanie geometrii dachu;
- zachowanie wielkości i rozmieszczenia otworów okiennych na elewacji od strony ul. Kaliskiej, zlokalizowanej poza planem.

Biorąc pod uwagę ww. ustalenia, nie przewiduje się zatem wystąpienia negatywnych oddziaływań na elementy dziedzictwa kulturowego, wynikających z realizacji ustaleń analizowanego w prognozie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Uwzględniając regulacyjny charakter omawianego projektu mpzp, jak również skalę trwałego zainwestowania terenów położonych w jego granicach, nie przewiduje się wystąpienia istotnego, negatywnego oddziaływania na dobra materialne występujące w jego granicach. Realizacja ustaleń analizowanego projektu planu spowoduje natomiast wzrost ilości dóbr materialnych na skutek umożliwienia na terenach **U** i **MN/U** lokalizacji nowej zabudowy lub przebudowy i rozbudowy istniejących na tych terenach budynków mieszkalnych i usługowych, które zgodnie z zapisami obowiązującego mpzp „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, zostały dopuszczone jedynie do zachowania, bez prawa rozbudowy i przebudowy.

Negatywne oddziaływania na dobra materialne, istniejące już w granicy projektu, potencjalnie mogą wystąpić na etapie realizacji ustalonych lub dopuszczonych ww. inwestycji, związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych. Ich wystąpienie związane będzie z koniecznością przeprowadzenia prac budowlanych, które z uwagi na planowany zakres i skalę będą wymagały wykonania wykopów ziemnych, prowadzenia większego ruchu pojazdów i maszyn budowlanych, czego potencjalnym efektem może być uszkodzenie nawierzchni w obrębie istniejących w otoczeniu planu dróg, uszkodzenie istniejących sieci infrastruktury technicznej, czy też zwiększenie zapylenia i hałasu na obszarach sąsiadujących z placami budowy. Niemniej, z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą miały one znaczącego wpływu na dobra materialne zlokalizowane na całym analizowanym obszarze, a to, czy one w ogóle zaistnieją będzie w dużym stopniu zależało od organizacji placu budowy i standardu prowadzenia prac budowlanych.

Nie przewiduje się innych zagrożeń dla dóbr materialnych, zlokalizowanych w granicach obszaru objętego projektem planu, wynikających z naturalnych zagrożeń i katastrof. Analizowany obszar nie jest położony w zasięgu terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi⁵⁸, a także terenów zagrożonych ruchami masowymi⁵⁹, a więc w zasięgu wystąpienia zjawisk, które mogłyby powodować negatywne oddziaływania na istniejące czy też projektowane obiekty budowlane.

Projekt planu nie umożliwia lokalizacji na obszarze zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, dlatego nie przewiduje się aby realizacja jego zapisów wiązała się z powstaniem ryzyka poważnej awarii przemysłowej.

⁵⁸ Zgodnie z informacjami z Map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego, PGW Wody Polskie, 2020 r.

⁵⁹ Zgodnie z informacjami z opracowań: „Weryfikacja i aktualizacja rejestru terenów osuwiskowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie miasta Poznania”, GT PROJEKT Sp. z o.o. & Co, Swadzim, listopad 2016 r., „Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi Gmina POZNAŃ”, PIG Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2017 r.

6.10. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wskazano w rozdziale 3 prognozy, na obszarze objętym projektem mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu nie występują tereny objęte ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Obiektami fortyfikacyjnymi, wchodzącymi w skład obszaru Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu”, położonymi najbliżej analizowanego projektu mpzp, są Fort III Graf – Kirchbach, zlokalizowany na terenie Nowego ZOO przy ul. Krańcowej oraz Fort IIa (Thümen), zlokalizowany na osiedlu Czecha, przy zbiegu ul. Piaśnickiej i ul. Kurlandzkiej.

Działania ochronne i zakazy ustalone dla ww. formy ochrony dotyczą działań podejmowanych w granicach samych obiektów fortyfikacyjnych. Mając na uwadze cele ochrony, działania ochronne oraz zakazy ustalone dla obszaru chronionego i jego poszczególnych obiektów, szczegółowo wskazane w rozdziale 3 prognozy, zakłada się, że realizacja ustaleń przedmiotowego projektu mpzp nie będzie powodować znaczących, negatywnych oddziaływań na ww. formy ochrony przyrody.

W kontekście oddziaływań na obszary chronione należy również wspomnieć o występowaniu w granicach projektu planu (lub wysokim prawdopodobieństwie występowania) chronionych gatunków zwierząt w rozumieniu ustawy *o ochronie przyrody* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, w tym zwłaszcza gatunków ptaków, o których była mowa w rozdziale 2.7. prognozy. Z uwagi na powyższe, realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań inwestycyjnych musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną (ściśłą lub częściową) w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*.

Podstawowymi aktami prawnymi w kwestii ochrony gatunkowej jest ustawa *o ochronie przyrody*, której zapisy zostały uszczegółowione zapisami rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. W §6 rozporządzenia wskazano liczne zakazy, w tym m.in.: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania i chwytania, umyślnego niszczenia form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania ich okazów, niszczenia siedlisk oraz ostoji, będących obszarem ich rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji i żerowania, niszczenia, usuwania oraz uszkodzania zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zbywania, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego płoszenia lub niepokojenia, a także fotografowania, filmowania oraz obserwacji, mogących powodować ich płoszenie i niepokojenie. W stosunku do chronionych gatunków ptaków wprowadza się zakaz umyślnego płoszenia i niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

Powyższe zakazy należy respektować zarówno podczas realizacji ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań prowadzonych na obszarze bytowania chronionego gatunku. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska (RDOŚ) w trybie art. 56 ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*.

6.11. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływań na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska⁶⁰ przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania (pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego), prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach⁶¹, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Należy podkreślić, że analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMS, powinna dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

W celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń analizowanego w prognozie projektu mpzp najbardziej korzystne będzie prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku. W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, szczególnie istotne będzie monitorowanie:

- utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych lub terenów, a także zachowania określonych wskaźników zabudowy na terenach, na których ustalono jej realizację (realizowane na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę),
- jakości powietrza atmosferycznego.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Na omawianym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, zatwierdzony uchwałą Nr LVIII/757/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 7 lipca 2009 r., stanowiący alternatywę dla rozwiązań zawartych w analizowanym projekcie planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu. Obowiązujący plan miejscowy ustala zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposób jego zagospodarowania, zapewniając jednocześnie skuteczną ochronę środowiska przyrodniczego.

⁶⁰ utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska.

⁶¹ w tym m.in. w Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1576) i rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. 2011 Nr 288, poz. 1697).

Ponadto możliwość wprowadzenia odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w zasięgu granic projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu została znacząco ograniczona z uwagi na zapisy obowiązującego W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁶², które określa kierunki przeznaczenia terenów znajdujących się na przedmiotowym obszarze.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu i składa się z ośmiu części.

W pierwszej części omówiono przedmiot opracowania, podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, kulturowe i krajobraz.

W drugiej części prognozy opisano obecne zagospodarowanie analizowanego terenu. Poddano charakterystyce poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, gleby, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz klimat lokalny. W oparciu o dostępne informacje i analizy, dokonano również oceny jakości powietrza, zasobów wodnych oraz klimatu akustycznego.

- Obszar projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu położony jest w śródmiejskiej części miasta Poznania, na Łacinie, sąsiadując z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i usługową po stronie wschodniej i południowej oraz od północy z zabudową mieszkaniową zlokalizowaną przy ul. Kaliskiej. Po przeciwnej stronie ulicy Jana Pawła II znajduje się natomiast Kampus Politechniki Poznańskiej. Obecnie na analizowanym terenie zlokalizowane są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej, położone przy ul. Kaliskiej, a także teren zieleni urządzonej – skwer abpa Edwarda Likowskiego (o powierzchni ok. 1,4 ha). Obszar projektu mpzp, o powierzchni ok. 2,37 ha, ograniczony jest ulicami Kaliską oraz Jana Pawła II, przy czym ulice te położone są poza granicą projektu planu. Obecnie na wskazanym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, przyjęty uchwałą Nr LVIII/757/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 07 lipca 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rataje - Łacina” część B w Poznaniu.
- Obszar projektu położony jest w obrębie mezoregionu Poznański Przełom Warty (315.52)⁶³, który stanowi część makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego (315.5). Obszar opracowania charakteryzuje się nachyleniem terenu w kierunku koryta rzeki Warty, a więc ze wschodu na zachód. Wysokości bezwzględne na terenie objętym projektem planu oscylują w granicach 63,31-66,07 m n.p.m. Rzeźba terenu nie powoduje ograniczeń w zainwestowaniu przedmiotowego obszaru.
- Na całym analizowanym obszarze projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu grunty rodzime przykryte są warstwą gruntów antropogenicznych (nasypy niebudowlane). Na głębokości 2 m p.p.t. grunty antropogeniczne występują jeszcze jedynie w północnej części obszaru projektu planu, natomiast pozostałą część pokrywają pliocenские jeziorne grunty spoiste - ility, miejscami piaski, pyły, pyły ilaste, ility piaszczyste oraz ility pylaste. Pliocen dolny wykształcony jest w postaci ility i ility pylastych o barwie szaro-niebieskiej lub szaro-zielonej. Pliocen górny wykształcony jest

⁶² Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.

⁶³ bazagis.pgi.gov.pl

- w postaci szaro-niebieskich lub szaro-zielonych oraz pstrych iltów poznańskich, wyróżniających się smugami i plamami barwy żółtej i czerwonej. Ww. jeziorne grunty spoiste występują w budowie geologicznej całego obszaru projektu planu – aż do głębokości 8 m p.p.t.
- Na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż kopalin, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP), gruntów leśnych, jednakże większość obszaru analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu terenu górniczego i obszaru górniczego dla złoża wód termalnych Swarzędz IGH-1 (WT 14851).
 - Obszar projektu jest terenem całkowicie zurbanizowanym, na którym występują wyłącznie grunty zurbanizowane (Tz), pozbawione naturalnej warstwy gleby. W obrębie wszystkich terenów położonych w granicach analizowanego obszaru, gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym, o pH mieszczącym w przedziale 7,4 – 9,3⁶⁴.
 - Obszar projektu planu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Cybina (kod PLRW600010185899) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060). W graniach projektu nie występują ciekły i zbiorniki wodne. Powołując się na informacje zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”, pierwsze zwierciadło wód podziemnych na większości przedmiotowego obszaru występuje na głębokości 1-2 m p.p.t.⁶⁵.
 - Omawiany obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono lokalizacji studni ujmujących wody poziomu trzeciorzędowego lub czwartorzędowego. Analizowany obszar nie jest również położony w zasięgu stref ochronnych ujęć wód, dla których ustawa *Prawo wodne* ustanawia ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wód.
 - Obszar projektu mpzp został pozbawiony autogenicznych zbiorowisk roślinnych. W składzie zieleni urządzonej analizowanego obszaru można wyróżnić: zieleni skweru abpa Edwarda Likowskiego, zieleni ogrodów otaczających budynki mieszkalne jednorodzinne, zlokalizowane przy ul. Kaliskiej, zieleni towarzyszącą obiektowi usługowemu przy skrzyżowaniu ulic: Jana Pawła II, Kaliskiej i abpa A. Baraniaka.
 - Na przedmiotowym obszarze różnorodność gatunkowa fauny ograniczona jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zainwestowanych, narażonych jednocześnie na wpływ wielu niekorzystnych czynników, takich jak np. hałas i drgania, generowanych z intensywnie uczęszczanych terenów komunikacyjnych położonych w sąsiedztwie projektu planu. Obecność w granicach obszaru opracowania terenu zieleni – skweru abpa Edwarda Likowskiego, oraz przydomowych ogrodów, towarzyszących zabudowie jednorodzinnej, sprzyja przede wszystkim zwiększeniu różnorodności gatunkowej przedstawicieli ptaków. Liczną grupą przedstawicieli świata zwierząt, występujących na terenach położonych w zasięgu granic projektu mpzp, są również bezkręgowce, pospolicie spotykane na terenach zagospodarowanych zielenią. W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono w sposób jednoznaczny obecności przedstawicieli rodzimych płazów i gadów, niemniej, z informacji wskazanych w „Atlasie rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania”⁶⁶ wynika, iż tereny objęte granicami projektu mpzp „Łacina – Południe – część A” w Poznaniu pozostają w zasięgu migracji rodzimych gatunków płazów, tj. ropuchy szarej (*Bufo bufo*), żab zielonych (*Rana esculenta complex*) oraz ropuchy zielonej (*Bufo viridis*), migrujących z pobliskiego jeziora Maltańskiego. Na obszarze opracowania możliwe jest również pojawianie się przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność nie została potwierdzona na podstawie obserwacji dokonanych

⁶⁴ Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

⁶⁵ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz, N-33-130-D-d-2 (Rataje).

⁶⁶ Kaczmarek M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P, Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2014

w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych. Ssaki na analizowanym terenie reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów.

- W granicy projektu mpzp w stanie istniejącym funkcjonują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej podlegające ochronie przed hałasem w środowisku zewnętrznym na podstawie ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz rozporządzenia w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*. Należy natomiast podkreślić, że obszar projektu planu położony jest w śródmieściu, którego zasięg wskazano w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁶⁷. Dlatego dla oceny aktualnego stanu klimatu akustycznego należy wziąć pod uwagę standardy akustyczne w środowisku, wymagane jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców.
- Na obszarze objętym ustaleniami projektu planu miejscowego „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu, przy ul. Kaliskiej, zlokalizowane są dwa budynki mieszkaniowe jednorodzinne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Trzeci rozdział prognozy dotyczy analizy problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, w którym odniesiono się do następujących zagadnień:

- Na obszarze objętym projektem mpzp nie występują tereny objęte ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Obiektami fortyfikacyjnymi, wchodzącymi w skład sieci Natura 2000, położonymi najbliżej analizowanego obszaru, są Fort III Graf – Kirchbach, zlokalizowany na terenie Nowego ZOO przy ul. Krańcowej, oraz Fort IIa (Thümen) – zlokalizowany na osiedlu Czecha, przy zbiegu ul. Piaśnickiej i ul. Kurlandzkiej. Biorąc pod uwagę fakt, że obiekty forteczne znajdują się poza granicą obszaru projektu mpzp, nie przewiduje się, aby realizacja jego ustaleń spowodowała znaczące, negatywne oddziaływania na przedmiot i integralność obszaru Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu”. Nie zaistniała również konieczność wprowadzenia zapisów odnoszących się bezpośrednio do zapewnienia jego ochrony.
- Na obszarze objętym projektem planu nie występują inne istotne problemy wynikające z konieczności zachowania cennych przyrodniczo komponentów środowiska naturalnego. Nie stwierdzono występowania zbiorowisk roślinnych o znacznej wartości przyrodniczej, a także stanowisk gatunków zagrożonych wyginięciem w skali regionu czy kraju. Obecności gatunków szczególnie cennych i rzadkich nie stwierdzono również w odniesieniu do przedstawicieli lokalnej fauny.
- Nie występują też pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wody, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych oraz obszary ciche w aglomeracji. Obszar jest położony poza obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz poza terenami zagrożonymi ruchami masowymi ziemi.
- Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu oraz ich powiązaniu z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego planu miejscowego.

- Obecnie na przedmiotowym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, zatwierdzony uchwałą Nr LVIII/757/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 7 lipca 2009 r.
- Do prac nad analizowanym projektem miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Łacina - Północ- część A” w Poznaniu przystąpiono z uwagi na wnioski o zmianę obowiązującego mpzp „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu:

1. osób fizycznych:

⁶⁷ Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.

- w zakresie przeznaczenia – z terenu zieleni urządzonej **1ZP** na teren zabudowy usługowo-mieszkaniowej,
 - w zakresie przeznaczenia – z terenu zieleni urządzonej **1ZP** na teren zabudowy usługowej,
 - celem umożliwienia zainwestowania działek nr 7 oraz 8 zabudową usługowo-mieszkalną wielorodzinną cztero lub pięciokondygnacyjną;
2. Wydziału Gospodarki Nieruchomościami:
- w zakresie terenu oznaczonego symbolem **1ZP** z uwagi na ograniczoną możliwość korzystania z położonych na tym terenie nieruchomości, co skutkować może żądaniem odszkodowania od właścicieli nieruchomości.
- Celem opracowania nowego planu miejscowego jest przeanalizowanie możliwości wprowadzenia zmian w stosunku do obecnych zapisów tekstu i rysunku planu „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, w sposób pozwalający na pełne wykorzystanie potencjału działek budowlanych w analizowanym fragmencie miasta, dodatkowo wyznaczenie nowych funkcji terenów, linii zabudowy, w kontekście istniejącej oraz planowanej ewentualnie zabudowy, a także zminimalizowanie kosztów po stronie miasta wynikających z wysokiego ryzyka wystąpienia przez właścicieli nieruchomości z żądaniem odszkodowania na podstawie art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.
- Analizowany projekt mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.
- W zakresie przeznaczenia terenów ustalono:
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **1MN/U** i **2MN/U**;
 - tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolami **1U** i **2U**;
 - teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **ZP**;
- W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustalono:
- 1) zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
 - 2) w strefach ogrodów wskazanych na rysunku planu:
 - a) zagospodarowanie nie mniej niż 50% powierzchni danej strefy na działce budowlanej drzewami lub krzewami, wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej,
 - b) zakaz stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych,
 - c) zakaz lokalizacji dojazdów i stanowisk postojowych dla samochodów;
 - 3) na terenie **ZP** zachowanie i uzupełnienie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie,
 - 4) na terenach **MN/U** zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 000 mieszkańców;
 - 5) w przypadku lokalizacji na terenach **MN/U** i **U**: szkół, przedszkoli lub żłobków, domów opieki społecznej, szpitali lub obiektów zamieszkania zbiorowego, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej, terenów szpitali w miastach lub terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego;
 - 6) zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
 - 7) dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
 - 8) w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - a) na terenie **ZP** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie,

- b) dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: rowów infiltracyjnych, drenaży rozsączających, rowów i niecek retencyjnych, ogrodów deszczowych, stawów hydrofitowych, studni chłonnych, zielonych dachów i ścian, zbiorników retencyjnych,
- c) dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych;
- 9) dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- 10) zakaz:
 - lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego,
 - lokalizacji: stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni lub warsztatów samochodowych,
 - składowania lub ekspozycji materiałów związanych z działalnością usługową poza budynkami.
- Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. W Studium miasta Poznania na analizowanych terenach ustalono następujące kierunki przeznaczenia: **MW/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, **MN/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej, **ZP** – tereny parków i inne tereny zieleni urządzonej.
- W przypadku braku realizacji ustaleń projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu nie należy spodziewać się istotnych zmian, wpływających w sposób znaczący na kształtowanie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Na omawianym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W przypadku odstąpienia od sporządzania i uchwalenia mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu, zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania omawianego terenu na określone cele oraz ustalania zasad jego zagospodarowania ustalane będą na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, zatwierdzonego uchwałą Nr LVIII/757/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 7 lipca 2009 r. W obowiązującym mpzp cały analizowany obszar projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu przeznaczony został pod teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **1ZP**, na którym dopuszczono zachowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej bez prawa rozbudowy i przebudowy. Ograniczenie w obowiązującym mpzp powierzchni możliwej do zainwestowania na terenie **1ZP** wpłynie na zmniejszenie powierzchni terenów, na których wystąpią przekształcenia powierzchni ziemi związane z realizacją potencjalnej, nowej zabudowy. Należy jednak pamiętać, że obszar analizowanego projektu mpzp stanowi powierzchnię w znacznej części antropogenicznie przekształconą, częściowo zabudowaną, na której wskutek dotychczasowego użytkowania warstwa naturalnej gleby uległa zniszczeniu. Do terenów tych zaliczyć należy fragmenty obszaru w zasięgu istniejącego zainwestowania budowlanego, a więc przede wszystkim zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz usługową zlokalizowaną wzdłuż ul. Kaliskiej. Liczne prace ziemne, prowadzone w trakcie budowy ww. inwestycji, zlokalizowanych zarówno w granicach obszaru opracowania, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, jak również dróg publicznych czy dużych arterii komunikacyjnych (ul. Jana Pawła II czy ul. abpa A. Baraniaka), spowodowały znaczne przekształcenia powierzchni ziemi, w tym również warstw gleby.

W piątej części prognozy omówione zostały podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, a także lokalnym, istotne z punktu widzenia ustaleń projektu planu. W tym zakresie odniesiono się do następujących dokumentów:

- Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r.,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. *w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy* (Dz. U. UE. L.2008.152.1),

- Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020),
- Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania do roku 2030 (POŚ).

Rozdział szósty w całości poświęcono omówieniu potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazano również ustalenia projektu, których realizacja służyć będzie ochronie środowiska przyrodniczego oraz ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko.

Uwzględniając specyficzne uwarunkowania, związane ze skalą trwałego zagospodarowania terenów, zakres wprowadzonych do projektu mpzp zapisów dotyczących ochrony poszczególnych elementów środowiska uznaje się za wystarczający. Należy jednak podkreślić, że warunkiem zachowania dotychczasowego stanu i prawidłowego funkcjonowania środowiska będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń projektu mpzp i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Równie istotne będzie zastosowanie w procesach inwestycyjnych najlepszych dostępnych praktyk, umożliwiających zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko w możliwie maksymalnym stopniu.

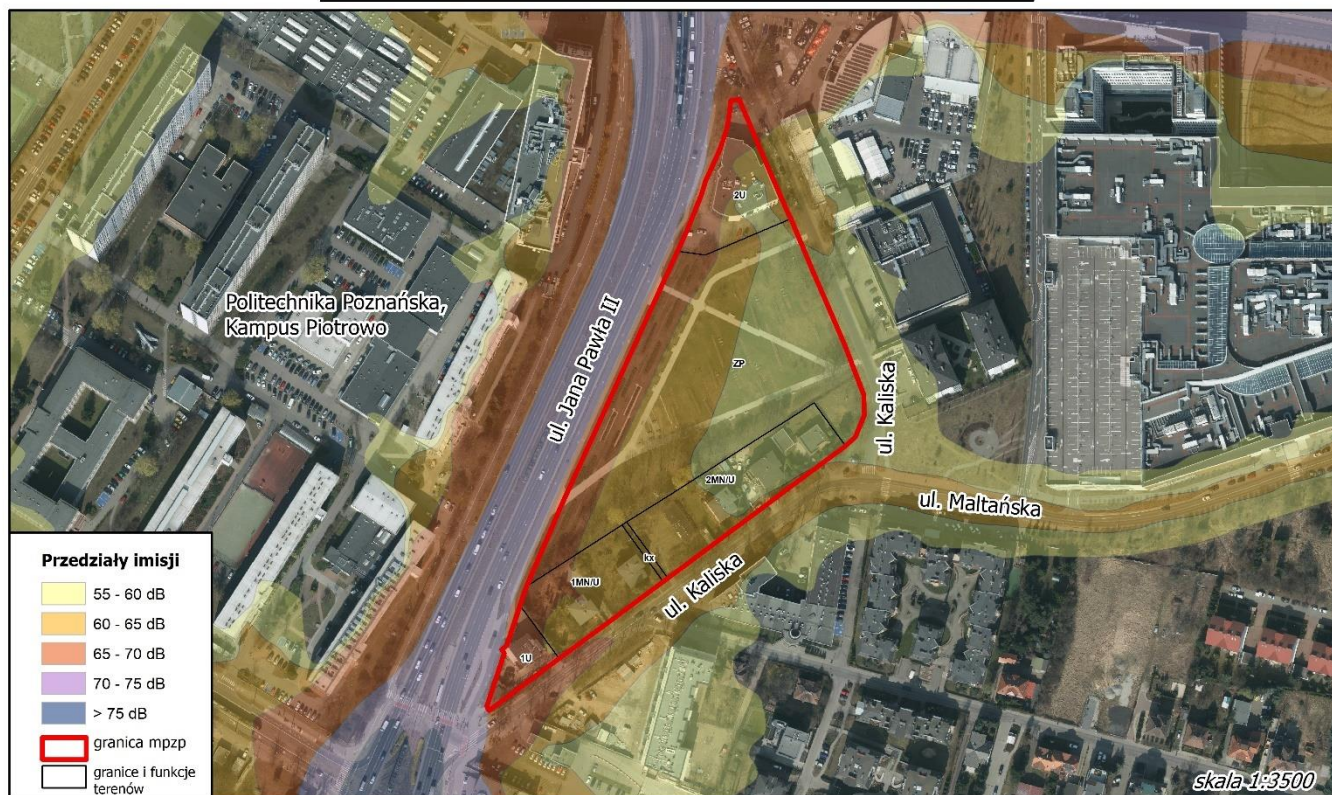
W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko, która może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMŚ, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

W części ósmej wyjaśniono, że na omawianym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rataje – Łacina” część B w Poznaniu, zatwierdzony uchwałą Nr LVIII/757/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 7 lipca 2009 r., stanowiący alternatywę dla rozwiązań zawartych w analizowanym projekcie planu „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu. Obowiązujący plan miejscowy ustala zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposób jego zagospodarowania, zapewniając jednocześnie skuteczną ochronę środowiska przyrodniczego. Ponadto możliwość wprowadzenia odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w zasięgu granic projektu mpzp „Łacina – Północ – część A” w Poznaniu została znacząco ograniczona z uwagi na zapisy obowiązującego W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁶⁸, które określa kierunki przeznaczenia terenów znajdujących się na przedmiotowym obszarze.

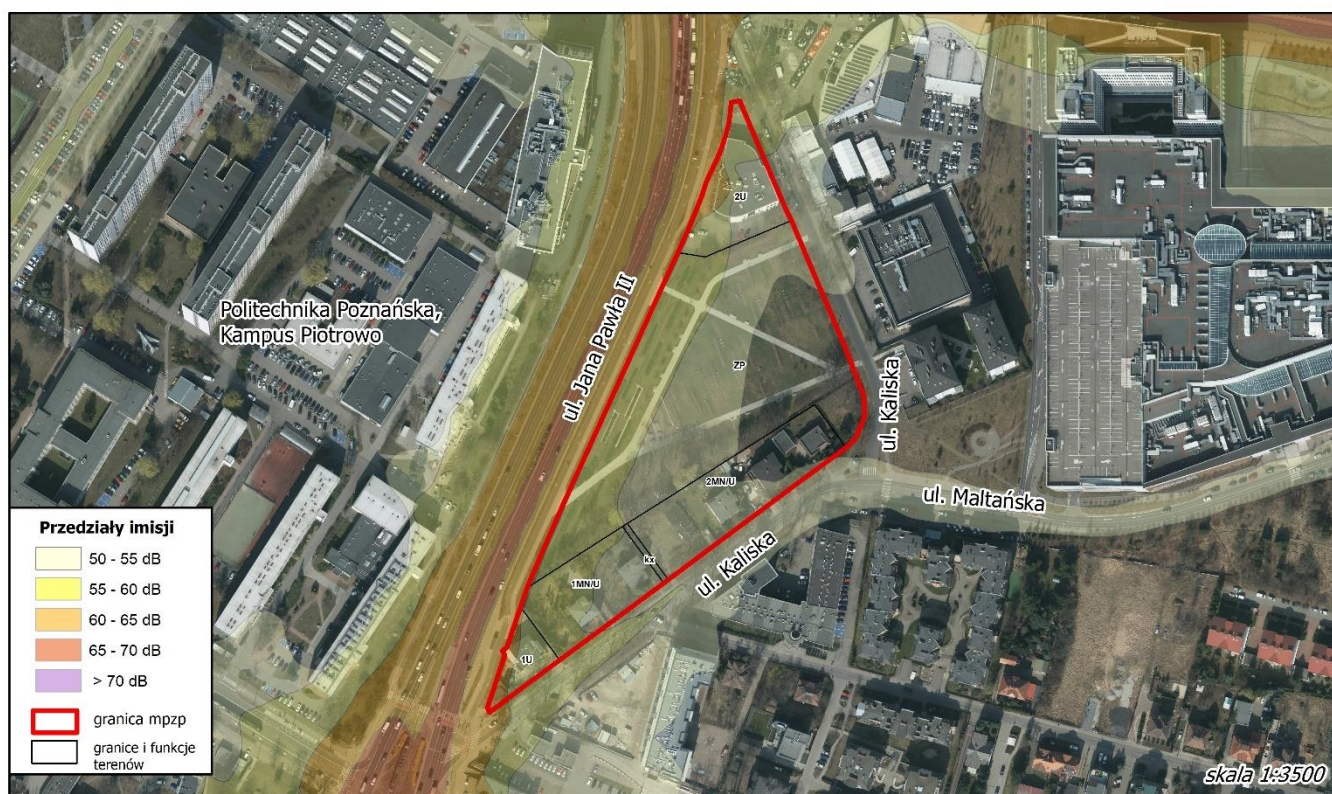
⁶⁸ Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.

ZASIEGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU SAMOCHODOWEGO
W PORZE DZIENNO-WIECZORNO-NOCNEJ (LDWN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

ZASIEGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU SAMOCHODOWEGO
W PORZE NOCNEJ (LN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU TRAMWAJOWEGO
W PORZE DZIENNO-WIECZORNO-NOCNEJ (LDWN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU TRAMWAJOWEGO
W PORZE NOCNEJ (LN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

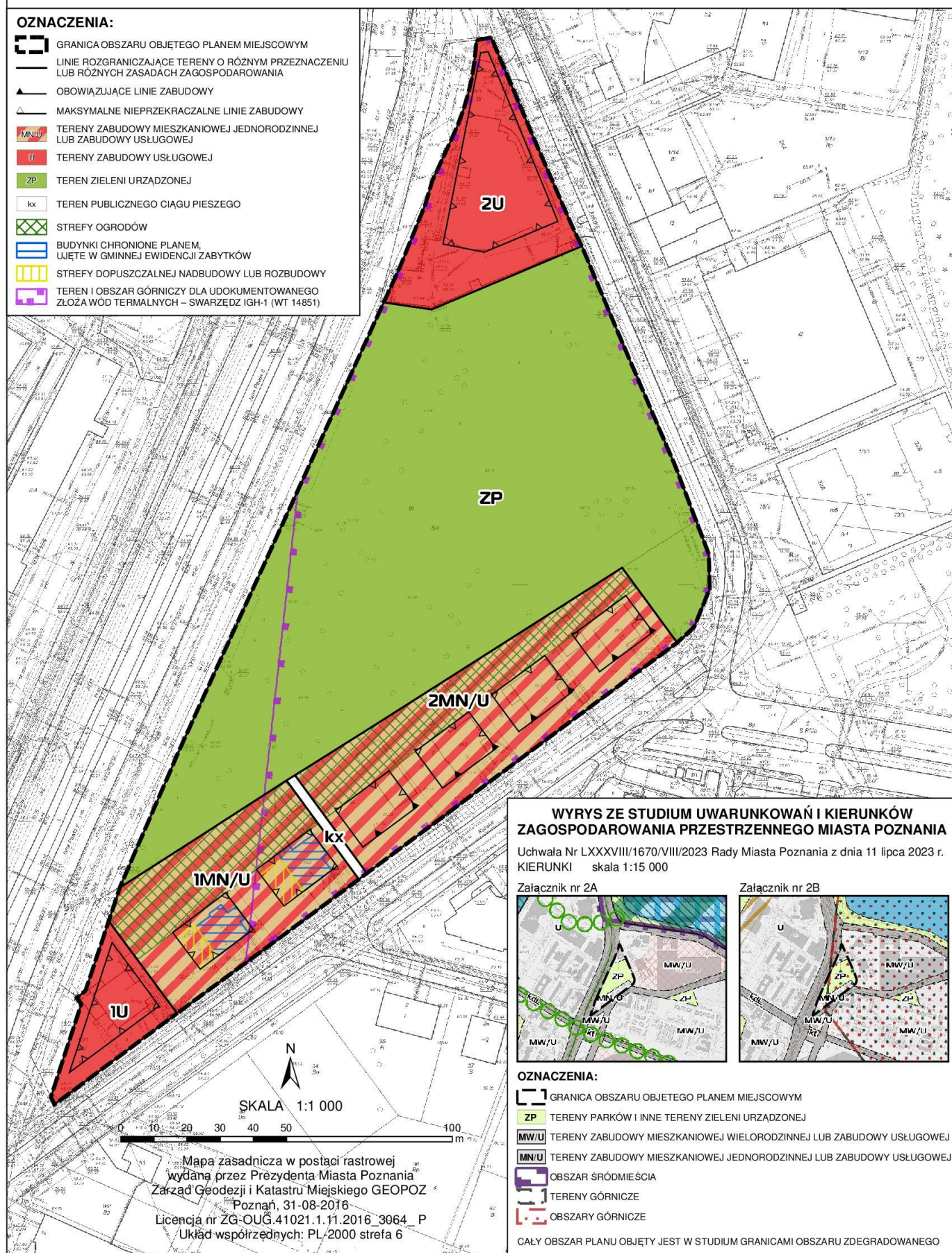
Załącznik nr 1

PROJEKT DO OPINIOWANIA I UZGADNIANIA

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
"ŁACINA - PÓŁNOC - CZĘŚĆ A" W POZNANIU

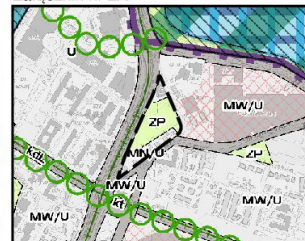
OZNACZENIA:

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM MIEJSCOWYM
- LINIE ROZGRANICZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
- OBOWIĄZUJĄCE LINIE ZABUDOWY
- MAKSYMALNE NIEPRZEKRACZALNE LINIE ZABUDOWY
- MN/U TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ LUB ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- U TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- ZP TEREN ZIELENI URZĄDZONEJ
- kx TEREN PUBLICZNEGO CIĄGU PIESZEGO
- STREFY OGRODÓW
- BUDYNKI CHRONIONE PLANEM, UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- STREFY DOPUSZCZALNEJ NADBUDOWY LUB ROZBUDOWY
- TEREN I OBSZAR GÓRNICZY DLA UDOKUMENTOWANEGO ZŁOŻA WÓD TERMALNYCH – SWARZĘDZ IGH-1 (WT 14851)

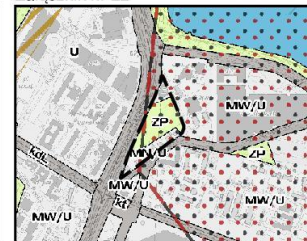
WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA POZNANIA

Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.
KIERUNKI skala 1:15 000

Załącznik nr 2A

Załącznik nr 2B

OZNACZENIA:

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM MIEJSCOWYM
- ZP TERENY PARKÓW I INNE TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
- MW/U TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ LUB ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- MN/U TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ LUB ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- OBSZAR ŚRÓDMIEŚCIA
- TERENY GÓRNICZE
- OBSZARY GÓRNICZE

CAŁY OBSZAR PLANU OBJĘTY JEST W STUDIUM GRANICAMI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana Sylwia Jaszczura oświadczam, iż spełniam wymogi określone w art. 74a ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'S. Jaszczura', is written on the page.